

**Попередня комбінована фінансова звітність
із звітом незалежного аудитора
Державний концерн «Укроборонпром»
за рік, що закінчується 31 грудня 2018 року**

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА	3
ПОПЕРЕДНІЙ КОМБІНОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН	17
ПОПЕРЕДНІЙ КОМБІНОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД.....	18
ПОПЕРЕДНІЙ КОМБІНОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ	19
ПОПЕРЕДНІЙ КОМБІНОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	20
ПРИМІТКИ ДО ПОПЕРЕДНЬОЇ КОМБІНОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	22
1. СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ ТА СТРУКТУРА ГРУПИ.....	22
2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, РИЗИКИ ТА ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ В УКРАЇНІ	26
3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ.....	30
4. ВИКОРИСТАННЯ ІСТОТНИХ СУДЖЕНЬ, ОЦІНОК ТА ПРИПУЩЕНЬ	42
5. СТАНДАРТИ ТА ТЛУМАЧЕННЯ ВИПУЩЕНІ, АЛЕ ЯКІ НЕ НАБРАЛИ ЧИННОСТІ	45
6. ЗАЛИШКИ ЗА ОПЕРАЦІЯМИ ТА ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ	46
7. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ	47
8. ОСНОВНІ ЗАСОБИ	48
9. ІНШІ НЕОБОРОТНІ АКТИВИ	49
10. ІНВЕСТИЦІЇ В АСОЦІЙОВАНІ ТА СПІЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВ	49
11. ЗАПАСИ.....	51
12. ТОРГОВА ТА ІНША ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ.....	51
13. ГРОШІ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ	52
14. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	53
15. ПОЗИКИ	53
16. ЗМІНИ В ЗОБОВ'ЯЗАННЯХ ПОВ'ЯЗАНИХ З ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ.....	56
17. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	57
18. ІНШІ ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	59
19. ТОРГОВА ТА ІНША КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ.....	60
20. ДОХІД ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ЗА КАТЕГОРІЯМИ.....	61
21. СОБІВАРТІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗА ЕЛЕМЕНТАМИ	61
22. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ	62
23. ВИТРАТИ НА ЗБУТ	62
24. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ	62
25. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	63
26. ФІНАНСОВІ ДОХОДИ.....	63
27. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ	63
28. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК.....	63
29. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ.....	65
30. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ	66
31. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ	68
32. ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ.....	68
33. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ	69

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Керівництву Державного концерну «Укроборонпром»

Звіт щодо аудиту комбінованої фінансової звітності

Негативна думка

Ми провели аудит попередньої комбінованої фінансової звітності Державного концерну «Укроборонпром» (далі - «Концерн») та його підприємств-учасників (далі – «Група»), що складається з:

- попереднього комбінованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2018 р.;
- попереднього комбінованого звіту про сукупний дохід, попереднього комбінованого звіту про зміни у власному капіталі та попереднього комбінованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою; та
- приміток до попередньої комбінованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик

(далі – «попередня комбінована фінансова звітність»), які було складено у процесі переходу Групи на Міжнародні стандарти фінансової звітності (далі – «МСФЗ») та підготовки Групою першого повного комплексу фінансової звітності за МСФЗ.

На нашу думку, оскільки питання, описані в розділі «Основа для негативної думки» нашого звіту, є значущими, попередня комбінована фінансова звітність, що додається, не складена, в усіх суттєвих аспектах, згідно з основою складання, зазначеною у Примітці 3, яка описує як МСФЗ були застосовані відповідно до МСФЗ 1 «Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності», а також припущення, зроблені управлінським персоналом щодо стандартів та тлумачень, і того, які принципи облікової політики будуть дійсними на момент подання першого повного комплексу комбінованої фінансової звітності за МСФЗ станом на та за рік, що закінчиться 31 грудня 2019 р.

Основа для негативної думки

Питання, вплив яких не обмежується конкретними елементами, рахунками чи статтями попередньої комбінованої фінансової звітності та мають принципове значення для розуміння фінансової звітності користувачами

1) *Визначення периметру Групи*

Управлінський персонал не включив до попередньої комбінованої фінансової звітності ряд суб'єктів господарювання, включених до складу Державного концерну «Укроборонпром» відповідними рішеннями Уряду України, які протягом звітного періоду не вели належних облікових записів та по яким відсутня фінансова звітність, або які, як очікується, будуть у майбутньому виведені з-під контролю Концерну. Якби Група комбінувала всі компанії, вплив на велику кількість елементів попередньої комбінованої фінансової звітності, що додається, був би суттєвим. Вплив виключення ряду суб'єктів господарювання з периметру Групи на попередню комбіновану фінансову звітність не було визначено.

2) *Неузгодженість облікових політик та недоліки процесу фінансового звітування*

При складанні попередньої комбінованої фінансової звітності, управлінський персонал Групи відобразив у попередній комбінованій фінансовій звітності коригування по відношенню до балансів та операцій суб'єктів господарювання Групи, які не було відображено у фінансовій звітності таких суб'єктів господарювання, зокрема через численні помилки у бухгалтерському обліку таких суб'єктів господарювання та через застосування певними суб'єктами господарювання Групи облікових політик, що відрізняються від облікових політик, застосованих до попередньої комбінованої фінансової звітності Групи. Станом на дату нашого звіту управлінський персонал суб'єктів господарювання Групи продовжував виправляти виявлені помилки. У зв'язку із неузгодженістю інформації у попередній комбінованій фінансовій звітності з основними бухгалтерськими записами, що покладено в її основу, за відсутності належних заходів контролю стосовно складання, санкціонування й обробки відповідних журнальних записів, ми не мали змоги отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щоб оцінити прийнятність, повноту і точність коригувань, зроблених під час складання попередньої комбінованої фінансової звітності. Кількісна оцінка впливу цього питання на попередню комбіновану фінансову звітність станом на 31 грудня 2018 р. та за рік, що закінчився зазначеною датою, не була визначена.

3) *Неузгодженість внутрішньогрупових розрахунків*

Група здійснює значний обсяг внутрішньогрупових операцій, зокрема більшість поставок здійснюється за договорами комісії через суб'єктів господарювання Групи, що мають статус спекекспортерів. До підготовки першої комбінованої фінансової звітності, суб'єкти господарювання Групи не проводили належного узгодження внутрішньогрупових балансів та операцій шляхом виправлення в своїй фінансовій звітності розбіжностей у сумах внутрішньогрупової дебіторської та кредиторської заборгованості. Крім того, внаслідок відсутності належних облікових політик щодо відображення внутрішньогрупових операцій між суб'єктами господарювання Групи, різні підходи до відображення таких операцій призвели до численних помилок у сумах внутрішньогрупової дебіторської та кредиторської заборгованості та періодах відображення операцій. Як наслідок, управлінський персонал Групи відобразив у попередній комбінованій фінансовій звітності коригування розрахунків та операцій між компаніями Групи, для виправлення помилок та узгодженості внутрішньогрупових балансів. Через стан облікових компаній Групи ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі стосовно повноти та точності виключення внутрішньогрупових активів та зобов'язань, капіталу, доходів, витрат та грошових потоків за операціями між суб'єктами господарювання Групи, а також щодо методології та припущень, здійснених управлінським персоналом при розрахунку суми прибутків або збитків, що виникають внаслідок внутрішньогрупових операцій, що визнані в складі активів, таких як запаси та основні засоби. Кількісна оцінка впливу цих питань на попередню комбіновану фінансову звітність станом на 31 грудня 2018 р. та за рік, що закінчився зазначеною датою, не була визначена.

4) *Повнота визначення оподаткованого прибутку та частки прибутку, яка підлягає сплаті до бюджету*

Оскільки питання відображених або не відображених у фінансовій звітності суб'єктів господарювання Групи коригувань, про які йдеться у п. 2-3 вище, впливають на визначення такими суб'єктами господарювання Групи оподаткованого прибутку та частки прибутку, яка підлягає сплаті до бюджету, ми також не змогли отримати достатні належні аудиторські докази щодо повноти визначення Групою сум витрат з поточного податку на прибуток, відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку. Кількісна оцінка впливу цього питання на попередню комбіновану фінансову звітність станом на 31 грудня 2018 р. та за рік, що закінчився зазначеною датою, не була визначена.

5) *Активи та зобов'язання за розрахунками з підприємствами, які розташовані на окупованих територіях*

Як вказано в Примітці 1 до попередньої комбінованої фінансової звітності, певні суб'єкти господарювання Групи розташовані або іншим чином пов'язані з Автономною Республікою Крим та певними територіями Донецької та Луганської областей, які тимчасово не контролюються органами державної влади України (підприємства, розташовані на не контрольованих територіях). Через відсутність доступу до активів цих суб'єктів господарювання, управлінський персонал включив до попередньої комбінованої фінансової звітності активи та зобов'язання суб'єктів господарювання, що розташовані на тимчасово окупованих територіях в статті «Активи неконтрольованих територій» та «Зобов'язання неконтрольованих територій», які відображено у попередньому комбінованому звіті про фінансовий стан по балансовій вартості останніх доступних фінансових даних. Разом з тим, Група визнала наступні баланси та операції за розрахунками із вказаними суб'єктами господарювання, що відображені у попередньому комбінованому звіті про фінансовий стан на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. в складі наступних статей:

- Торгова дебіторська заборгованість в сумі 1 млн. гривень та 1 млн. гривень, відповідно;
- Передоплати та інші оборотні активи в сумі 229 млн. гривень та 224 млн. гривень, відповідно;
- Торгова кредиторська заборгованість в сумі 96 млн. гривень та 97 млн. гривень, відповідно;
- Аванси отримані та інші поточні зобов'язання в сумі 14 млн. гривень та 15 млн. гривень, відповідно.

Крім того, на початку збройної агресії Російської Федерації проти України, деякі активи суб'єктів господарювання, що були розташовані на тимчасово окупованих територіях України, були переведені (евакуйовані) на іншу територію України, проте не були визнані в цій попередній комбінованій фінансовій звітності.

Ми не мали можливості отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо вказаних заборгованостей та операцій, а також оцінити вплив активів, які не були включені в цю попередню комбіновану фінансову звітність. Як наслідок, у нас не було можливості визначити потенційну необхідність коригувань цих сум.

Ми також не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі стосовно балансової вартості статті «Активи неконтрольованих територій» в сумі 1 930 млн. гривень та статті «Зобов'язання неконтрольованих територій» в сумі 1 358 млн. гривень у попередньому комбінованому звіті про фінансовий стан на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р.

6) *Активи та зобов'язання пов'язані з контрактами, стосовно яких існує невизначеність щодо їх виконання*

У попередній комбінованій фінансовій звітності відображено певні активи та зобов'язання, що виникли значно раніше дати початку звітного періоду. З огляду на відсутність необхідної інформації, зокрема про дії та наміри Групи щодо врегулювання зобов'язань, які виникли в ході невиконання певних контрактів, у нас не було можливості отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі для обґрунтування визнання, оцінки, розкриття інформації, а також подальшого обліку певних активів та зобов'язань, які відображені у попередньому комбінованому звіті про фінансовий стан 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. та відповідних елементів попереднього комбінованого звіту про фінансові результати, включаючи будь-які потенційні штрафні санкції, податкові наслідки та інші складові попередньої комбінованої фінансової звітності Групи за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

Зазначені обмеження обсягу аудиту стосуються наступного:

- а. Договорів комісії з постачання комплектуючих до продукції та виготовлення продукції за якими Група станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. обліковує інші поточні зобов'язання, що включають кредиторську заборгованість за одержаними авансами в сумі 256 млн. гривень (еквівалент 36 603 тис. доларів США), кредиторську заборгованість перед комітентом (постачальником) в сумі 124 млн. гривень (еквівалент 4 750 тис. доларів США), передплати постачальникам за матеріали, роботи та послуги пов'язаним сторонам в сумі 290 млн. гривень (еквівалент 1 178 млн. російських рублів), що були первісно визнані здебільшого в період 2009-2013 років.

- b. Зовнішньоекономічного контракту на поставку продукції за яким Група станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. обліковує поточну кредиторську заборгованість за одержаними авансами в сумі 63 млн. гривень (еквівалент 11 602 тис. доларів США) та аванси видані в сумі 83 млн. гривень (еквівалент 10 382 тис. доларів США), в тому числі підприємству, активи якого розташовані на окупованих територіях в сумі 78 млн. гривень (еквівалент 9 763 тис. доларів США), які були сформовані в період 2000-2001 років.
- c. Зовнішньоекономічного контракту від 1993 року на поставку продукції за яким Група станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. обліковує поточну кредиторську заборгованість за одержаними авансами в сумі 478 млн. гривень та 484 млн. гривень, відповідно (еквівалент 17 258 тис. доларів США) та недобудоване судно-рефрижератор в складі незавершеного виробництва в сумі 32 млн. гривень, яке заарештовано у справі за позовом замовника, за якою сума грошових вимог замовника, яка підлягає стягненню відповідно до судових рішень становить 35 726 тис. доларів США.
- d. Зовнішньоекономічного контракту на поставку продукції, за яким Група станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. обліковує поточну кредиторську заборгованість за одержаними авансами в сумі 500 млн. гривень (еквівалент 62 448 тис. доларів США), яка була сформована в період 2009-2013 років.
- e. Залишків сформованих в ході реалізації державної програми з виготовлення продукції за яким Група станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. обліковує поточну кредиторську заборгованість за одержаними авансами в сумі 179 млн. гривень, яка була сформована в період 2007-2008 років.
- f. Зовнішньоекономічного контракту на поставку продукції за яким Група станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. обліковує поточну кредиторську заборгованість за одержаними авансами в сумі 242 млн. гривень (еквівалент 6 869 тис. доларів США та 702 млн. російських рублів) яка була сформована до 2012 року. Крім того, стягнення заборгованості в сумі 187 млн. гривень (еквівалент 702 млн. російських рублів) є предметом судових позовів до суб'єкта господарювання Групи.
- g. Зовнішньоекономічного контракту на поставку продукції за яким Група станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. обліковує поточну кредиторську заборгованість за одержаними авансами в сумі 81 млн. гривень, яка деномінована в іноземних валютах (еквівалент 8 850 тис. доларів США та 14 млн. російських рублів), а також незавершене виробництво за цими договорами у сумі 38 млн. гривень які була сформовані за договорами укладеними від 2011 року.
- h. Зовнішньоекономічного контракту на поставку продукції за яким Група станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. обліковує інші короткострокові зобов'язання в сумі 129 млн. гривень та 131 млн. гривень, відповідно (еквівалент 4 669 тис. доларів США) отриманих за контрактом від 2013 року.
- i. Придбання послуг у нерезидента за яким Група станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. обліковує кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги в сумі 371 млн. гривень (еквівалент 13 235 тис. доларів США), яка не була погашена з моменту її визнання у 2015 році.
- j. Зовнішньоекономічного контракту на поставку продукції за яким Група станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. обліковує поточну кредиторську заборгованість за одержаними авансами в сумі 80 млн. гривень (еквівалент 15 276 тис. доларів США), яка була сформована у 2005 році.
- k. Зовнішньоекономічного контракту на поставку продукції за яким Група станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. обліковує поточну кредиторську заборгованість за одержаними авансами в сумі 177 млн. гривень відповідно (еквівалент 15 000 тис. доларів США) та недобудований літак в складі незавершеного виробництва в сумі 19 млн. гривень, за контрактом від 2014 року. Повернення вказаної заборгованості є предметом судових вимог до суб'єкта господарювання Групи, щодо якого порушено справу про банкрутство.
- l. Зовнішньоекономічних контрактів на поставку продукції за якими Група станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. обліковує поточну кредиторську заборгованість за одержаними авансами в сумі 733 млн. гривень (еквівалент 65 100 тис. доларів США та 817 млн. російський рублів), яка була сформована у період 2012-2013 років.
- m. Прострочену заборгованість за облігаціями які були розміщені суб'єктом господарювання Групи в 2009 р. та яка обліковується Групою станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. в складі іншої поточної кредиторської заборгованості в сумі 2 139 млн. гривень.

Станом на дату нашого звіту порядок та строки відшкодування / погашення вказаних активів та зобов'язань залишається неврегульованим.

Значущі обмеження отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі для використання їх як основи для думки аудитора

7) Відсутність належних облікових даних та неможливість отримати аудиторські докази

Ми не отримали доступу до фінансової інформації певних суттєвих суб'єктів господарювання Групи та фінансової інформації агреговано суттєвих компонентів, які не вели належних облікових записів або управлінський персонал таких компонентів відмовив надавати нам деталізовану інформацію щодо певних статей фінансової звітності. Таким чином, ми не мали змоги виконати належні аудиторські процедури щодо сум, включених при складанні попередньої комбінованої фінансової звітності Групи до наведених нижче статей:

У попередньому комбінованому звіті про фінансовий стан:

Стаття, млн. гривень	Станом на 31 грудня 2018	Станом на 1 січня 2018
Запаси	1 822	1 963
Торгова дебіторська заборгованість	-	138
Передоплати та інші оборотні активи	-	407
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	651
Інші довгострокові зобов'язання	(88)	(100)
Поточні забезпечення	(89)	(115)
Торгова кредиторська заборгованість	-	(116)
Аванси отримані та інші поточні зобов'язання	(42)	(1 535)

У попередньому комбінованому звіті про сукупний дохід:

Стаття, млн. гривень	За рік, що закінчився 31 грудня 2018
Чистий дохід від реалізації товарів (робіт, послуг)	3 441
Собівартість реалізованої готової продукції (товарів, робіт, послуг)	(8 112)
в тому числі, загальновиробничі витрати	(3 829)
Адміністративні витрати	(158)
Витрати на збут	(616)
Інші операційні доходи	152
Інші операційні витрати	(240)
Витрати по заробітній платі	(675)

Як наслідок, у нас не було можливості визначити потенційну необхідність коригувань цих сум.

Крім того управлінський персонал не надав нам в повному обсязі документи, відібрані для аудиту, щодо доходів від реалізації товарів (робіт, послуг) у сумі 2 134 млн. гривень

Ми також не отримали значної кількості зовнішніх підтверджень від контрагентів щодо балансів відображених у попередній комбінованій фінансовій звітності станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. Проведені альтернативні процедури не надали нам прийнятних аудиторських доказів у достатньому обсязі щодо підтвердження наступних балансів:

- Торгова дебіторська заборгованість в сумі 1 185 млн. гривень та 575 млн. гривень, відповідно;

- Передоплати та інші оборотні активи в сумі 1 984 млн. гривень та 1 101 млн. гривень, відповідно;
- Торгова кредиторська заборгованість в сумі 606 млн. гривень та 843 млн. гривень, відповідно;
- Аванси отримані та інші поточні зобов'язання в сумі 3 867 млн. гривень та 2 573 млн. гривень, відповідно;
- Грошові кошти та їх еквіваленти в сумі 239 млн. гривень та 179 млн. гривень, відповідно;
- Довгострокові позики в сумі 166 млн. гривень та 309 млн. гривень, відповідно;
- Інші довгострокові зобов'язання в сумі 505 млн. гривень та 286 млн. гривень, відповідно;
- Поточні позики в сумі 182 млн. гривень та 156 млн. гривень, відповідно;

Як наслідок, у нас не було можливості визначити потенційну необхідність коригувань цих сум.

8) Відсутність можливості спостереження за інвентаризацією на початок та кінець 2018 року

У зв'язку з тим, що ми були призначені аудиторами Компанії у 2019 році, ми не спостерігали за інвентаризацією запасів, утримуваних на 31 грудня 2018 та 1 січня 2018 р., які відображені в попередньому комбінованому звіті про фінансовий стан в сумі 21 560 млн. гривень і 19 747 млн. гривень, відповідно, або не змогли впевнитися в кількості запасів за допомогою альтернативних процедур. Оскільки залишки запасів на початок року впливають на визначення фінансових результатів та грошових потоків, ми не мали змоги визначити, чи існувала потреба в коригуванні прибутку у попередньому комбінованому звіті про фінансові результати, та чистих грошових потоків від операційної діяльності у попередньому комбінованому звіті про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

9) Придбання агентських послуг

З метою забезпечення укладання та виконання зовнішньоекономічних контрактів Група виплачує винагороду агентам, які протягом строку виконання контракту надають послуги Групі. За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., Група здійснила придбання агентських послуг у сумі 983 млн. гривень, проте управлінський персонал не надав нам в повному обсязі інформацію щодо відображення придбаних послуг у попередньому комбінованому звіті про фінансові результати, а внаслідок недостатніх даних в наданих нам первинних документах, у нас не було можливості отримати прийнятні аудиторські докази у достатньому обсязі щодо сутності вказаних послуг. Як наслідок, ми не змогли отримати достатні належні аудиторські докази щодо повноти визнання придбаних агентських послуг у складі витрат та їх класифікації у попередній комбінованій фінансовій звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р. Через стан облікових записів та неузгодженість внутрішньогрупових розрахунків ми не мали можливості кількісно оцінити вплив цього питання на попередню комбіновану фінансову звітність Групи. Ми також не мали можливості встановити вигодонабувачів за операціям з придбання агентських послуг у сумі 374 млн. гривень за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р. Як наслідок, ми не мали змоги визначити, чи були дотримані вимоги щодо розкриття інформації відповідно до МСБО (IAS) 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони».

10) Розслідування щодо можливих зловживань колишніми працівниками

Деякі операції Групи є предметом внутрішніх службових розслідувань та/або розслідувань правоохоронних органів щодо можливих зловживань колишніми працівниками Групи. За відсутності результатів відповідних розслідувань, ми не змогли отримати аудиторські докази, які були б для нас достатніми та прийнятними, щоб дати нам можливість зробити висновок щодо впливу цього питання на попередню комбіновану фінансову звітність Групи.

Питання, що стосуються окремих елементів чи статей фінансової звітності:

11) Інвестиції в інші підприємства

Крім суб'єктів господарювання, які включені до складу Державного концерну «Укроборонпром», Група володіє інвестиціями в інші підприємства, а саме:

- а. Інвестиції в дочірні підприємства з часткою володіння Групи більше 50%, а саме ТОВ «Точмаш» (99,9%), ТОВ «Світязь» (51%), які відображені в обліку за собівартістю загальною балансовою вартістю станом 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. в сумі 6 млн. гривень, та 6 млн. гривень, відповідно;

ADVISORY · ASSURANCE · TAX · ACCOUNTING

- b. Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства, а саме Ruslan International Limited (49%) та ТОВ «Маяк-Вестдом» (35,01%), ТОВ «Маяк-Інвікта» (16%) які обліковуються із використанням методу участі в капіталі загальною балансовою вартістю станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. в сумі 59 млн. гривень, та 88 млн. гривень, відповідно.

У зв'язку із тим, що управлінський персонал не надав нам реєстраційні документи щодо його участі у капіталі ТОВ «Точмаш», ТОВ «Світязь», ТОВ «Маяк-Вестдом», Ruslan International Limited та ТОВ «Маяк-Інвікта» нам не вдалося змогли отримати прийнятні аудиторські докази у достатньому обсязі щодо часток володіння Групи у зазначених підприємствах.

Оскільки суб'єкти господарювання Групи, які володіють вказаними інвестиціями, не складали консолідовану фінансову звітність, зазначені інвестиції не було комбіновано у фінансовій звітності Групи. Вплив непроведення консолідації дочірніх підприємств на комбіновану фінансову звітність не було визначено.

Ми також не отримали доступу до перевіреної аудитом фінансової звітності та фінансової інформації асоційованих та спільних підприємств, підготовленої згідно з МСФЗ станом на 31 грудня 2018 р. і за рік, який закінчився на цю дату. Таким чином, ми не мали змоги визначити, чи є потреба в будь-яких коригуваннях балансової вартості інвестиції в асоційовані та спільні підприємства станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., а також відповідних доходів та витрат від участі в капіталі цих підприємств.

12) *Балансова вартість основних засобів*

Як зазначено в Примітці 3 до попередньої комбінованої фінансової звітності, Група обліковує основні засоби за моделлю переоцінки. На початок першого звітного періоду у попередній комбінованій фінансовій звітності (1 січня 2018 року) балансова вартість основних засобів складалась з наступного:

- a. Справедливої вартості основних засобів в сумі 13 033 млн. гривень, використаної як доцільна собівартість основних засобів суб'єктів господарювання Групи, які в своїй фінансовій звітності застосовують МСФЗ з датою переходу на 1 січня 2018 року;
- b. Балансової вартості основних засобів в сумі 3 056 млн. гривень, визначеної відповідно до попередніх загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку – національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в Україні (НП(С)БО), сформованої в тому числі з урахуванням результатів попередніх переоцінок, за якими було визнано у попередній комбінованій фінансовій звітності резерв переоцінки у сумі 1 991 млн. гривень;
- c. Незавершених капітальних інвестицій в сумі 751 млн. гривень, що представлені витратами на створення основних засобів та нематеріальних активів.

Крім того, певні суб'єкти господарювання Групи користуються обліковими політиками, що відрізняються від тих, які були прийняті в комбінованій фінансовій звітності. При складанні комбінованої фінансової звітності не були здійснені відповідні коригування для забезпечення узгодженості фінансової звітності таких суб'єктів господарювання з обліковими політиками Групи. Зокрема, певні суб'єкти господарювання Групи відобразили переоцінку певних основних засобів у 2018 році, проте переоцінку всього класу основних засобів Групи, до якого належать ці активи, не було проведено, що є відхиленням від МСБО (IAS) 16 «Основні засоби».

Ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі, щодо припущень, застосованих Групою, для визначення справедливої вартості основних засобів в сумі 11 350 млн. гривень станом на 1 січня 2018 р. та відображення результатів переоцінок, які були відображені після цієї дати. За відсутності належної оцінки, через численні помилки в обліку, неналежні коригування вартості, балансова вартість основних засобів в сумі 16 366 млн. гривень та 16 840 млн. гривень станом 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., відповідно, в цілому не була співставна з вартістю, що вимагається МСФЗ. Станом на дату нашого звіту управлінський персонал продовжував усувати недоліки зробленої оцінки та виправляти помилки. В результаті, ми не змогли визначити, чи були необхідні коригування сум основних засобів та резерву переоцінки станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. а також витрат з амортизації та дооцінки (уцінки) необоротних активів за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., та відповідні суми визнаних відстрочених податкових активів (зобов'язань) станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. та витрат з відстроченого податку на прибуток за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

13) *Балансова вартість та класифікація інвестиційної нерухомості*

Як зазначено в Примітці 3 до попередньої комбінованої фінансової звітності, Група обліковує інвестиційну нерухомість за моделлю справедливої вартості станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. в сумі 456 млн. гривень та 446 млн. гривень, відповідно. На дату першого застосування МСФЗ (1 січня 2018 р.) Група не перевела до складу інвестиційної нерухомості певні об'єкти що обліковуються у складі основних засобів. Через відсутність повного переліку об'єктів, які здавались в оренду станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. у нас не було можливості визначити потенційну необхідність коригувань цих сум.

Ми також не отримали прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо справедливої вартості інвестиційної нерухомості в сумі 388 тис. гривень та 384 тис. гривень станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018., відповідно. Крім того, Група не визначила справедливу вартість інвестиційної нерухомості станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. в сумі 68 млн. гривень та 62 млн. гривень, тоді як існували фактори того, що справедлива вартість інвестиційної нерухомості істотно змінилась, по відношенню до її балансової вартості.

Вплив цих відхилень від МСФЗ на балансову вартість інвестиційної нерухомості та відповідний вплив на суми відстроченого податку станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., прибуток чи збиток від зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості та відповідні елементи, що формують попередню комбіновану фінансову звітність станом на 31 грудня 2018 р. та за рік, що закінчився зазначеною датою не був визначений.

14) *Оцінка суми очікуваного відшкодування вартості необоротних активів*

Група не оцінила суму очікуваного відшкодування необоротних активів з метою їх тестування на предмет знецінення, а саме:

- a. вартості основних засобів в сумі 16 366 млн. гривень і 16 840 млн. гривень станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., відповідно, в тому числі незавершених капітальних інвестицій в сумі 1 151 млн. гривень і 903 млн. гривень станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., відповідно, щодо яких існують ознаки знецінення;
- b. нематеріальних активів, які виникають в результаті розробки та/або ще не придатних для використання в сумі 115 млн. гривень та 68 млн. гривень станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., відповідно, щоб продемонструвати, як нематеріальний актив генеруватиме ймовірні майбутні економічні вигоди.

Вплив цих відхилень від Міжнародних стандартів фінансової звітності на балансову вартість необоротних активів станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. не був визначений.

15) *Оцінка суми очікуваних кредитних збитків*

Група не оцінила та не визнала в повному обсязі резерв під очікувані кредитні збитки за фінансовими активами, які оцінюються за амортизованою вартістю, та які відображеною станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. як торгова дебіторська заборгованість балансовою вартістю 5 572 млн. гривень та 3 948 млн. гривень, відповідно та інша дебіторська заборгованість номінальною вартістю 2 339 млн. гривень та 2 278 млн. гривень, відповідно, що обліковується в складі статті передоплати та інші оборотні активи. МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» вимагає проведення оцінки та визнання резерву під очікувані кредитні збитки по фінансовим активам, що оцінюються за амортизованою вартістю. Вплив цього відхилення від Міжнародних стандартів фінансової звітності на попередню комбіновану фінансову звітність не був визначений.

16) *Оцінка чистої вартості реалізації запасів*

Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. запаси Групи відображені в попередньому комбінованому звіті про фінансовий стан у сумі 21 560 млн. гривень та 19 747 млн. гривень, відповідно. Управлінський персонал визначив чисту вартість реалізації запасів, як вимагається МСБО 2 «Запаси» для відображення їх за меншою з двох вартостей: за собівартістю або за чистою вартістю реалізації. Ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази у достатньому обсязі щодо методології та припущень, здійснених для визначення чистої вартості запасів. Ми не мали можливості визначити, чи були необхідними будь-які коригування запасів для відображення їх за чистою вартістю реалізації станом 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. та відповідних елементів попереднього комбінованого звіту про фінансові результати за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

ADVISORY · ASSURANCE · TAX · ACCOUNTING

17) Витрати на дослідження і розробки

Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. Група обліковує у попередньому комбінованому звіті про фінансовий стан суми капіталізованих витрат на дослідження і розробки у складі незавершеного виробництва статті «Запаси» у сумі 923 млн. гривень та 845 млн. гривень, відповідно. Крім того, Група визнала у складі статті «Інші операційні витрати» списання накопичених раніше та понесених у звітному періоді витрат на дослідження і розробки за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р. у сумі 1 316 млн. гривень. Відповідно до МСБО 38 «Нематеріальні активи» якщо такі витрати відповідають критеріям визнання, їх слід відображати у складі статті «Нематеріальні активи», або у складі витрат періоду в якому вони були понесені, якщо не відповідають. Оскільки Група не проводила аналіз відповідності критеріям і не надала нам інформацію стосовно таких критеріїв, кількісна оцінка впливу даного відхилення від вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності на попередню комбіновану фінансову звітність не була визначена.

18) Капіталізація до складу запасів відсотків, які ще не було нараховано

Станом на 1 січня 2018 р. у попередньому комбінованому звіті про фінансовий стан Група обліковує в складі запасів суму відсотків за запозиченнями, які були визнано разом за весь строк договору в сумі 110 млн. гривень, а зобов'язання за яким відображено у складі довгострокових забезпечень. Внаслідок цього, за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р. собівартість реалізованої готової продукції було завищено на 102 млн. гривень, фінансові витрати занижено на 56 млн. гривень, а довгострокові забезпечення станом на 31 грудня 2018 р. завищено на 26 млн. гривень. Крім того, станом на 1 січня 2018 р. запаси було завищено на 110 млн. гривень, довгострокові забезпечення завищено на 89 млн. гривень, а нерозподілений прибуток завищено на 21 млн. гривень.

19) Відхилення від МСФЗ стосовно визнання та оцінки виручки від реалізації

Група не оцінила вплив положень МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», що стосуються:

- визнання виручки щодо виконання зобов'язання з плином часу;
- розподілу цін операцій на окремі зобов'язання щодо виконання;
- витрат на отримання договору та виконання договору;
- наявності у договорах істотного компоненту фінансування.

Кількісна оцінка впливу цього відхилення від Міжнародних стандартів фінансової звітності на чистий дохід від реалізації товарів (робіт, послуг) в сумі 33 261 млн. гривень, собівартість реалізованої готової продукції (товарів, робіт, послуг) в сумі 21 750 млн. гривень та інші відповідні елементи попереднього комбінованого звіту про сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., а також на балансову вартість торгової дебіторської заборгованості, запасів, контрактних активів та зобов'язань станом на 31 грудня 2018 р. та 01 січня 2018 р. не була визначена.

20) Зобов'язання за програмами зі встановленими виплатами

Певні категорії працівників Групи мають право на достроковий вихід на пенсію та (або) мають право на виплату винагороди по закінченню трудової діяльності відповідно до умов колективного договору. Група частково визнала зобов'язання за визначеними виплатами в сумі 545 млн. гривень та 591 млн. гривень станом на 31 грудня 2018 року та 1 січня 2018 року, відповідно, проте частина зобов'язань за визначеними виплатами не були кількісно оцінені Групою. Оскільки Група не здійснила належну оцінку та не визнала всю суму зобов'язань за програмами зі встановленими виплатами станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. та відповідний вплив на фінансові результати та інший сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., що є відхиленням від МСБО (IAS) 19 «Виплати працівникам», ми не мали змоги визначити вплив цього відхилення від МСФЗ на попередню комбіновану фінансову звітність станом на 31 грудня 2018 р. та за рік, що закінчився на зазначену дату.

21) *Забезпечення під гарантійні зобов'язання*

Група здійснює реалізацію своєї продукції з гарантією, за якою Група має зобов'язання перед покупцями здійснювати заміну несправних виробів та (або) усунення виробничих дефектів, виявлених протягом гарантійного періоду. Ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо методології та припущень, здійснених для визначення балансової вартості забезпечень на виконання гарантійних зобов'язань, які розкриті у Примітці 17 в сумі 818 млн. гривень та 737 млн. гривень станом на 31 грудня 2018 року та 1 січня 2018 року, відповідно. Таким чином, ми не мали можливості визначити, чи були необхідними будь-які коригування забезпечень на виконання гарантійних зобов'язань станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., та відповідних елементів попереднього комбінованого звіту про фінансові результати за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., та суми розрахованих відстрочених податкових активів станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. та прибутків (збитків) з відстроченого податку на прибуток за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

22) *Відсутність належних розрахунків відстроченого податку на прибуток*

Частина суб'єктів господарювання Групи не здійснила розрахунок та не визнала відстрочені податкові активи та зобов'язання станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. Таким чином ми не отримали прийнятні аудиторські докази щодо визнаних відстрочених податкових активів в сумі 69 млн. гривень та 73 млн. гривень станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., відповідно, та відстрочених податкових зобов'язань балансовою вартістю 1 057 млн. гривень та 1 273 млн. гривень станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., відповідно.

23) *Облік доходів від відновлення раніше списаних активів*

За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р. Група визнала у складі інших операційних доходів дохід від відновлення раніше списаних активів в сумі 852 млн. гривень, який представлений відновленими витратами на дослідження та розробки понесеними у попередніх періодах за договорами досліджень і розробок у галузі технічних наук, що суперечить вимогам МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та МСБО 38 «Нематеріальні активи» щодо можливості їх відновлення. Як наслідок, за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р. інші операційні доходи було завищено на 852 млн. гривень.

24) *Завищення зобов'язань внаслідок визнання доходів у невідповідному періоді*

Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. Група обліковує у складі інших поточних зобов'язань заборгованість в сумі 475 млн. гривень та 535 млн. гривень, відповідно, яку у 2016 році було реструктуризовано шляхом встановлення нового терміну, способу погашення та відміни нарахування пені та інших штрафних санкцій. Відповідно, вказана заборгованість підлягала списанню ще до 1 січня 2018 р. Як наслідок, станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. інші поточні зобов'язання було завищено на 475 млн. гривень та 535 млн. гривень, відповідно, а інші доходи за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р. було завищено на 60 млн. гривень.

25) *Невизнання зобов'язань за штрафами по простроченій заборгованості за кредитами*

Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. у Групи наявна прострочена заборгованість по кредитам у сумі 2 924 млн. гривень та 946 млн. гривень, відповідно. Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. згідно умов договорів, банки мають право застосувати штрафні санкції за невиконання відповідних зобов'язань. Група не визнала передбачені договорами штрафні санкції в складі балансової вартості заборгованості по кредитам, як того вимагають Міжнародні стандарти фінансової звітності. Вплив даного відхилення від вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності на попередню комбіновану фінансову звітність не був визначений.

26) *Забезпечення під зобов'язання стосовно судових позовів та внаслідок невиконання контрактів*

Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. суб'єкти господарювання Групи виступали стороною-відповідачем за національними та міжнародними судовими справами та претензіями. Ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо оцінки ймовірності негативного вирішення таких судових справ та претензій, в тому числі стосовно невиконання контрактів, зокрема через потенційну необхідність повернення отриманих авансів виражених в іноземній валюті, коли обмінний курс такої валюти значно зріс після первинного визнання зазначених зобов'язань, а також щодо їх потенційного впливу на попередню комбіновану фінансову звітність, включаючи ймовірне вибуття ресурсів, що втілюють у собі економічні вигоди, оскільки така оцінка не була підтверджена переконливим висновком компетентного юридичного консультанта. Таким чином ми не мали можливості визначити, чи були необхідними будь-які коригування забезпечень під зобов'язання стосовно судових позовів станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. та відповідних елементів попереднього комбінованого звіту про фінансові результати за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

27) *Розкриття інформації, яка вимагається згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності та інші викривлення щодо подання інформації*

У Примітках до попередньої комбінованої фінансової звітності Групи частину інформації, розкриття якої вимагається згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності, не було розкрито, або не розкрито у повному обсязі, що є відхиленням від вимог Концептуальної основи фінансової звітності, зокрема:

- не розкрито додаткову інформацію про характер (природу) загальновиробничих витрат, відображених в складі собівартості реалізованої готової продукції (як вимагається п. 104 МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності»);
- не розкрито інформацію про закупівлі сировини та витратних матеріалів, придбаних послуг від пов'язаних сторін (як вимагається п. 18 та 21 МСБО (IAS) 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони»), крім того, через відсутність належних заходів контролю Групи стосовно ідентифікації, відображення в обліку та розкриття інформації щодо відносин і операцій з пов'язаними сторонами ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо повноти розкриття переліку пов'язаних сторін, а також операцій з ними;
- не розкрито аналіз чутливості для кожного важливого актуарного припущення використаного при розрахунку зобов'язання за визначеними виплатами (як вимагається п. 145-147 МСБО (IAS) 19 «Виплати працівникам»);
- не точно розкрито інформацію про максимальну величину кредитного ризику (як вимагається п. 9 МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації») та інформацію про аналіз чутливості до валютного ризику (як вимагається п. 40 МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»), а також некоректно наведено аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення щодо ризику ліквідності (як вимагається п. 39 МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»), а часові інтервали, у межах аналізу за строками погашення не містять відповідну їх кількість для належного аналізу та управління ризиком ліквідності, або не наведено відповідні пояснення, як визначаються та використовуються такі дані;
- некоректно розкрито інформацію щодо дезагрегації доходу, при класифікації доходів від реалізації за видами в Примітці 20 (як вимагається п. 114-115 МСФЗ (IFRS) 15 «Дохід від договорів з клієнтами»).

За відсутності вичерпної інформації, для нас не було практично можливим розкрити цю інформацію у нашому звіті.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит комбінованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Групи згідно з *Кодексом Етики Професійних Бухгалтерів* Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту комбінованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої негативної думки.

Пояснювальний параграф

Події після звітної дати

Ми звертаємо увагу на Примітку 33 в попередній комбінованій фінансовій звітності, що описує очікувані структурні зміни в Групі, що можуть мати вплив на характер і напрямки її діяльності в результаті розробки після звітної дати та майбутньої реалізації стратегії реформ, яка, серед іншого, включає корпоратизацію, впровадження кластерної структури та інші питання. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Основа складання, основа комбінації та обмеження у розповсюдженні та використанні

Ми звертаємо увагу на той факт, що у Примітці 3 зазначається, що існує ймовірність внесення коригувань до попередньої комбінованої фінансової звітності для підготовки остаточної комбінованої фінансової звітності за МСФЗ. Крім того, ми звертаємо увагу на той факт, що, відповідно до МСФЗ, тільки повний комплект комбінованої фінансової звітності, що містить комбінований звіт про фінансовий стан, комбінований звіт про сукупні доходи, комбінований звіт про зміни у власному капіталі, комбінований звіт про рух грошових коштів, а також порівняльну інформацію і пояснювальні примітки, може забезпечити достовірне подання комбінованого фінансового стану, комбінованих фінансових результатів і комбінованого руху грошових коштів згідно з МСФЗ. Висловлюючи нашу думку, ми не брали до уваги це питання.

Ми також звертаємо вашу увагу на Примітку 3 до попередньої комбінованої фінансової звітності, в якій пояснюється основа комбінації. Ця попередня комбінована фінансова звітність здійснюється за методом злиття часток, так ніби Концерн та суб'єкти господарювання Групи завжди були єдиною групою, але не раніше ніж суб'єкти господарювання Групи були включені до складу Концерну. У зв'язку із цим ця попередня комбінована фінансова звітність може виявитися непридатною для використання в інших цілях.

Цей звіт незалежного аудитора призначений виключно для інформування та використання управлінським персоналом Групи у зв'язку із переходом Групи на МСФЗ, а також для подання інформації про попередній комбінований фінансовий стан, попередні комбіновані фінансові результати і попередні комбіновані грошові потоки суб'єктів господарювання Концерну. Він не може використовуватися з будь-якою іншою метою.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за попередню комбіновану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання попередньої комбінованої фінансової звітності відповідно до основи складання, описаної у Примітці 3 та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання попередньої комбінованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні попередньої комбінованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи.

Відповідальність аудитора за аудит попередньої комбінованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що попередня комбінована фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї попередньої комбінованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення попередньої комбінованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у попередній комбінованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Групу припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст попередньої комбінованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує попередня комбінована фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання;

- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Групи для висловлення думки щодо попередньої комбінованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Партнер

ТОВ «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНА»

Номер реєстрації аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: №10084

Сергій Кесарєв

30 грудня 2020 р.

м. Київ, Україна

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування: Товариство з обмеженою відповідальністю «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНА»

Місцезнаходження: 04112, місто Київ, вулиця Грекова, 3, квартира 9.

Фактична адреса: 03150, місто Київ, вулиця Фізкультури, 28.

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: №2091.

ПОПЕРЕДНІЙ КОМБІНОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

В мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2018	01 січня 2018
Активи			
Необоротні активи			
Основні засоби	8	16 366	16 840
Нематеріальні активи	7	366	224
Інвестиції в асоційовані підприємства	10	67	95
Відстрочені податкові активи	28	69	73
Інші необоротні активи	9	1 487	749
Активи неконтрольованих територій	1	1 930	1 930
Всього необоротних активів		20 285	19 911
Оборотні активи			
Запаси	11	21 560	19 747
Торгова дебіторська заборгованість	12	5 572	3 948
Передоплати та інші оборотні активи	12	7 502	6 856
Передоплата з податку на прибуток		333	473
Грошові кошти та їх еквіваленти	13	8 779	7 185
Всього оборотних активів		43 746	38 209
Необоротні активи та групи активів вибуття		248	147
ВСЬОГО		64 279	58 267
КАПІТАЛ			
Статутний капітал ДК «Укроборонпром»	14	211	211
Комбінований капітал підприємств-учасників	14	6 329	6 329
Резерв переоцінки		2 016	1 991
Нерозподілений прибуток	14	11 770	9 176
Капітал, що належить власнику		20 326	17 707
Неконтрольована частка участі		350	351
Всього капіталу		20 676	18 058
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Довгострокові зобов'язання			
Позики	15	1 123	1 506
Забезпечення	17	1 409	1 441
Відстрочені податкові зобов'язання	28	1 057	1 273
Інші довгострокові зобов'язання	18	904	641
Зобов'язання неконтрольованих територій	1	1 358	1 358
Всього довгострокових зобов'язань		5 851	6 219
Поточні зобов'язання			
Позики	15	7 122	7 020
Забезпечення	17	1 815	1 519
Торгова кредиторська заборгованість	19	6 008	4 943
Аванси отримані та інші поточні зобов'язання	19	22 542	20 270
Зобов'язання з податку на прибуток		88	61
Всього поточних зобов'язань		37 575	33 813
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		177	177
Всього зобов'язань		43 426	40 032
ВСЬОГО		64 279	58 267

Генеральний Директор

Заступник Генерального директора з фінансово-економічних питань

Ю.В. Гусев

С.В. Іванюта

ПОПЕРЕДНІЙ КОМБІНОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД

<i>В мільйонах українських гривень</i>	<i>Прим.</i>	2018
Чистий дохід від реалізації товарів (робіт, послуг)	20	33 261
Собівартість реалізованої готової продукції (товарів, робіт, послуг)	21	(21 750)
Валовий прибуток		11 511
Адміністративні витрати	22	(2 931)
Витрати на збут	23	(2 234)
Інші операційні доходи	24	2 993
Інші операційні витрати	25	(4 099)
Операційний прибуток		5 240
Фінансові витрати	26	(872)
Фінансові доходи	27	358
Частка у результатах асоційованих та спільних підприємств після оподаткування		26
Прибуток/збиток від курсових різниць		154
Прибуток до оподаткування		4 906
Витрати з податку на прибуток	28	(934)
Прибуток за період		3 972
Прибуток що належить:		
Власникам		3 967
Неконтрольованій частці участі		5
		3 972
Інший сукупний дохід		
<i>Інший сукупний дохід, що не буде рекласифіковано до прибутків або збитків в наступних періодах</i>		
Дооцінка (уцінка) необоротних активів		36
Інший сукупний дохід за пенсійними планами	17	76
Інший сукупний дохід за період		112
Всього сукупний дохід за період		4 084

Генеральний Директор

Заступник Генерального директора з фінансово-економічних питань

Ю.В. Гусев

С.В. Іванюта

ПОПЕРЕДНІЙ КОМБІНОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

В мільйонах українських гривень	КАПІТАЛ, ЩО НАЛЕЖИТЬ ВЛАСНИКУ						Неконтро- льована частка участі	ВСЬОГО КАПІТАЛУ
	Статутний капітал ДК «Укробо- ронпром»	Комбіновани й капітал підприємств- учасників	Резерв переоцінки	Нерозподілений прибуток	ВСЬОГО			
Залишок станом на 01 січня 2018 року	211	6 329	1 991	9 176	17 707	351	18 058	
Прибуток/(збиток) за рік	-	-	-	3 967	3 967	5	3 972	
Інші сукупні (збитки)/доходи за рік	-	-	36	76	112	-	112	
Всього сукупних (збитків)/доходів за рік	-	-	36	4 043	4 079	5	4 084	
Реалізований резерв переоцінки	-	-	(10)	10	-	-	-	
Частка прибутку до сплати у державний бюджет	-	-	-	(1 404)	(1 404)	(5)	(1 410)	
Інші зміни	-	-	(1)	(55)	(56)	(1)	(57)	
Залишок станом на 31 грудня 2018 року	211	6 329	2 016	11 770	20 326	350	20 676	

Генеральний Директор

Заступник Генерального директора з фінансово-економічних питань

Ю.В. Гусев

С.В. Іванюта

ПОПЕРЕДНІЙ КОМБІНОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

В мільйонах українських гривень

	Прим.	2018
Прибуток/(збиток) до оподаткування		4 906
Грошові потоки від операційної діяльності		
Коригування на:		
Знос та знецінення основних засобів та нематеріальних активів	7,8	787
Відшкодування раніше списаних активів		(907)
Фінансові доходи	26	(358)
Фінансові витрати	27	872
Зміна у забезпеченнях	17	282
Списання кредиторської заборгованості	24	(491)
Пільги по податку на прибуток	18	(247)
Штрафи, пені нараховані	25	337
Штрафи, пені отримані	24	(181)
Курсові різниці		(154)
Збитки від знецінення дебіторської та іншої заборгованості	12	128
Знецінення запасів	11	48
Дохід від участі в капіталі	10	(26)
Дохід від безоплатно отриманих активів	24	(50)
Інші зміни		(41)
		4 905
Грошові потоки від операційної діяльності до змін оборотного капіталу		
Зменшення/(збільшення) товарно-матеріальних запасів	11	(953)
Зменшення/(збільшення) дебіторської заборгованості за основною діяльністю	12	(1 734)
Зменшення/(збільшення) передоплат та іншої дебіторської заборгованості	12	(242)
Збільшення/(зменшення) кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості	19	1 928
Збільшення/(зменшення) передоплат отриманих та іншої кредиторської заборгованості	19	1 181
Збільшення/(зменшення) податків до сплати		308
		5 393
Податки на прибуток сплачені		(465)
Процентні доходи отримані		241
Проценти сплачені		(683)
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності		4 486
Грошові потоки від інвестиційної діяльності		
Придбання основних засобів та нематеріальних активів		(977)
Надходження від продажу основних засобів		3
Поповнення/зняття депозитів		537
Придбання фінансових інвестицій		(317)
Надходження дивідендів		55
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(699)

ПОПЕРЕДНІЙ КОМБІНОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
(продовження)**Грошові потоки від фінансової діяльності**

		2018
Отримання довгострокових кредитів	16	757
Погашення довгострокових кредитів	16	(2 577)
Погашення короткострокових кредитів	16	(2 036)
Отримання короткострокових кредитів	16	3 921
Обов'язковий внесок до бюджету частки прибутку і виплата дивідендів		(1 142)
Інші надходження\виплати		(71)
Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності		(1 148)

Чиста зміна грошових коштів та їх еквівалентів

		2 639
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року (за виключенням депозитів)	13	5 393
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		(54)
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року (за виключенням депозитів)	13	7 978

Генеральний Директор

Заступник Генерального директора з фінансово-економічних питань

Ю.В. Гусєв

С.В. Іванюта

ПРИМІТКИ ДО ПОПЕРЕДНЬОЇ КОМБІНОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ ТА СТРУКТУРА ГРУПИ

Створення та сфера діяльності Підприємства та Групи

Державний концерн «Укроборонпром» (далі – ДК «Укроборонпром») було утворено у 2010 році (Постанова Кабінету Міністрів України № 1221 від 29 грудня 2010 року) для управління державними, в тому числі казенними, підприємствами оборонно-промислового комплексу.

Відповідно до Закону України «Про особливості управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі» суб'єктами такого управління є Кабінет Міністрів України та Державний концерн "Укроборонпром". До складу Концерну входять державні підприємства оборонно-промислового комплексу, в тому числі казенні підприємства (далі - учасники Концерну), на основі фінансової залежності від одного або групи учасників Концерну, який виконує функції із забезпечення науково-технічного і виробничого розвитку, а також провадить інвестиційну, фінансову, зовнішньоекономічну та інші види діяльності.

Перелік державних підприємств, що включені до складу Державного концерну «Укроборонпром» (перелік підприємств - учасників Концерну) затверджений постановами Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 р. № 1221 «Про утворення Державного концерну «Укроборонпром»» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 4 жовтня 2018 р. № 849) та від 31 серпня 2011 р. № 993 «Деякі питання Державного концерну «Укроборонпром»» (із змінами та доповненнями).

Учасники Концерну (державні та казенні підприємства) не перебувають в управлінні органів виконавчої влади, що закріплено у ч.3 ст.4 Закону України «Про особливості управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі».

Крім того, на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 04.07.2012 № 716, розпоряджень Кабінету Міністрів України від 08.08.2016 № 577-р, від 31.08.2016 № 623-р, від 11.10.2016 № 730-р Концерну передані повноваження з управління корпоративними правами держави що низки акціонерних товариств.

ДК «Укроборонпром» об'єднує більше 100 підприємств – учасників в 5 головних секторах оборонної галузі, зокрема у розробці та виробництві боєприпасів та військового обладнання, науково-дослідні розробки та експортно-імпорتنі операції. ДК «Укроборонпром» включає більше 10 конструкторських бюро, задіяних у дослідженнях, розробці та конструюванні, що дозволяє Державному Концерну впроваджувати нові рішення та інновації.

У Державному концерні зайнято близько 64 000 висококваліфікованих працівників.

Державний концерн поглиблює співпрацю з українськими підприємствами, посилюючи внутрішню кооперацію вітчизняних виробників та розширює коло іноземних партнерів. До складу ДК «Укроборонпром» входять експортери, вповноважені державою на постачання боєприпасів та військового обладнання Збройним Силам України та іншим військовим формуванням.

Єдиним власником ДК «Укроборонпром» виступає держава Україна в особі Кабінету Міністрів України, що вповноважений діяти як єдиний власник Підприємства.

ДК «Укроборонпром» зареєстрований за адресою: Україна, 04119, м. Київ, вул. Дегтярівська, 36.

Підприємства, що включаються до попередньої комбінованої фінансової звітності

Фінансова звітність наступних підприємств була включена до попередньої комбінованої фінансової звітності станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р.:

1. СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ ТА СТРУКТУРА ГРУПИ (продовження)

Державний Концерн «Укроборонпром»	Частка володіння станом на 31 грудня 2018 Керуюча компанія	Частка володіння станом на 1 січня 2018 Керуюча компанія
АВІАБУДУВАННЯ		
Державне підприємство «Луцький ремонтний завод «Мотор»	100%	100%
Державне підприємство «Конотопський авіаремонтний завод «Авіакон»	100%	100%
Державне підприємство «Антонов»	100%	100%
Державне підприємство «Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро «Прогрес» імені академіка О.Г. Івченка	100%	100%
Державне підприємство «Завод 410 ЦА»	100%	100%
Державне підприємство «Львівський державний авіаційно-ремонтний завод»	100%	100%
Державне підприємство «Одеський авіаційний завод»	100%	100%
Державне підприємство «Запорізький державний авіаційний ремонтний завод «МіГремонт»	100%	100%
Державне підприємство «Чугуївський авіаційний ремонтний завод»	100%	100%
Державне підприємство «Миколаївський авіаремонтний завод «НАРП»	100%	100%
ПАТ «Український науково-дослідний інститут авіаційної технології»	50%	50%
Державне підприємство «Харківський машинобудівний завод «ФЕД»	100%	100%
Державне підприємство «Харківське агрегатне конструкторське бюро»	100%	100%
Державне підприємство «Дослідно-конструкторське бюро авіації загального призначення»	100%	100%
Державне підприємство «Новатор»	100%	100%
Харківське державне авіаційне виробниче підприємство	100%	100%
БРОНЕТАНКОВА ТЕХНІКА		
Державне підприємство «Житомирський бронетанковий завод»	100%	100%
Державне підприємство «Харківське конструкторське бюро з машинобудування імені О.О. Морозова»	100%	100%
Державне підприємство «Завод імені В.О. Малишева»	100%	100%
Державне підприємство «Український науково-дослідний конструкторсько-технологічний інститут еластомерних матеріалів і виробів»	100%	100%
Державне підприємство «Миколаївський бронетанковий завод»	100%	100%
Державне підприємство «Харківський завод спеціальних машин»	100%	100%
Державне підприємство «Харківський автомобільний завод»	100%	100%
Державне підприємство «Львівський бронетанковий завод»	100%	100%
Державне підприємство «Харківський бронетанковий завод»	100%	100%
Державне підприємство «Харківський механічний завод»	100%	100%
Державне підприємство «45 експериментальний механічний завод»	100%	100%
Державне підприємство «Київський бронетанковий завод»	100%	100%
Публічне акціонерне товариство "Завод "Маяк"	100%	100%
Публічне акціонерне товариство "Науково-виробниче об'єднання "Київський завод автоматики"	93%	93%
Державне підприємство «Науково-виробничий комплекс «Фотоприлад»	100%	100%
Державне підприємство «Харківське конструкторське бюро з двигунобудування»	100%	100%
Державне підприємство «Харківський приладобудівний завод ім. Т.Г. Шевченка»	100%	100%
Державне підприємство «Науково-технічний комплекс «Завод точної механіки»	100%	100%
Державне підприємство «Конструкторське бюро «Артилерійське озброєння»	100%	100%

1. СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ ТА СТРУКТУРА ГРУПИ (продовження)

	Частка володіння станом на 31 грудня 2018	Частка володіння станом на 1 січня 2018
ВИСОКОТОЧНА ЗБРОЯ ТА БОЄПРИПАСИ		
Державна акціонерна холдингова компанія "Артем"	100%	100%
Державне підприємство "Державне київське конструкторське бюро "Луч"	100%	100%
Державний науково-дослідний інститут хімічних продуктів	100%	100%
Публічне акціонерне товариство "Київський завод "Радар"	100%	100%
Державне підприємство Науково-виробничий комплекс "Прогрес"	100%	100%
Державне підприємство "Красилівський агрегатний завод"	100%	100%
Державне виробничо-технічне підприємство "Граніт"	100%	100%
Державне підприємство "Жулянський машинобудівний завод "Візар"	100%	100%
Казенне підприємство "Шосткинський казенний завод "Імпульс"	100%	100%
Державне підприємство "Спецоборонмаш"	100%	100%
Костянтинівське державне науково-виробниче підприємство "Кварсит"	100%	100%
Державне підприємство "Ізюмський приладобудівний завод"	100%	100%
ЕКСПОРТЕРИ		
Дочірнє підприємство Державної компанії "Укрспецекспорт" - Державне підприємство "Укроборонсервіс"	100%	100%
Державна компанія з експорту та імпорту продукції і послуг військового та спеціального призначення "Укрспецекспорт"	100%	100%
Дочірнє підприємство Державної компанії "Укрспецекспорт" Державне підприємство "Спеціалізована зовнішньоторговельна фірма "Прогрес"	100%	100%
Дочірнє підприємство Державної компанії "Укрспецекспорт" - "Державна госпрозрахункова зовнішньоторговельна та інвестиційна фірма "Укрінмаш"	100%	100%
Дочірнє підприємство Державної компанії "Укрспецекспорт" - Державне зовнішньоторговельне та інвестиційне підприємство "Промоборонекспорт"	100%	100%
Дочірнє підприємство Державної компанії "Укрспецекспорт" - Державне госпрозрахункове зовнішньоторгівельне підприємство "Спецтехноекспорт"	100%	100%
Державне підприємство "Спеціалізована зовнішньоторговельна фірма "Укроборонекспорт"	100%	100%
РАДІОЛОКАЦІЯ, РАДІОЗВ'ЯЗОК ТА СПЕЦІАЛЬНЕ ПРИЛАДОБУДУВАННЯ		
Казенне підприємство "Науково-виробничий комплекс "Іскра"	100%	100%
Державне підприємство "Ремонтний завод радіотехнічного обладнання"	100%	100%
Державне підприємство "Львівський радіоремонтний завод"	100%	100%
Державне підприємство "Балаклійський ремонтний завод"	100%	100%
Державне підприємство "Шепетівський ремонтний завод"	100%	100%
Державне підприємство "Науково-технічний комплекс "Імпульс"	100%	100%
Державне підприємство "Радіовимірjuвач"	100%	100%
Державне підприємство "Науково-дослідний інститут "Квант"	100%	100%
Державне підприємство "Центральне конструкторське бюро "Протон"	100%	100%
ПАТ "Науково-дослідний інститут електромеханічних приладів"	94%	94%
Державне підприємство виробничо-технічне підприємство	100%	100%
Державне підприємство "Науково-дослідний інститут "Шторм"	100%	100%
Державне підприємство "Завод "Генератор"	100%	100%
Відкрите акціонерне товариство "Меридіан" ім. С.П. Корольова	50%	50%

1. СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ ТА СТРУКТУРА ГРУПИ (продовження)

	Частка володіння станом на 31 грудня 2018	Частка володіння станом на 1 січня 2018
Запорізьке державне підприємство “Радіоприлад”	100%	100%
Державне підприємство “Оризон-Навігація”	100%	100%
Державне підприємство “Науково-дослідний інститут радіолокаційних систем “Квант-Радіолокація”	100%	100%
ПАТ “2 ремонтний завод засобів зв’язку”	100%	100%
Державне підприємство “Львівський державний завод “ЛОРТА”	100%	100%
Державне підприємство “Науково-дослідний інститут радіоелектронної техніки”	100%	100%
СУДНОБУДУВАННЯ ТА МОРСЬКА ТЕХНІКА		
Державне підприємство “Науково-виробничий комплекс газотурбобудування “Зоря” - “Машпроект”	100%	100%
Державне підприємство “Дослідно-проектний центр кораблебудування”	100%	100%
Державне підприємство “Миколаївський суднобудівний завод”	100%	100%
Херсонський державний завод “Палада”	100%	100%
УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ ТА ІНШИМИ АКТИВАМИ		
Казенне підприємство “Зміївський ремонтний енергомеханічний завод”	100%	100%
Рубіжнлянський казенний хімічний завод “Зоря”	100%	100%
Державне підприємство “Виробниче об’єднання “Карпати”	100%	100%
Дочірнє підприємство Державної компанії “Укрспецекспорт” Державне підприємство “Зовнішньоторговельна фірма “ТАСКО-експорт”	100%	100%
Державне підприємство “Житомирський ремонтний завод радіотехнічного обладнання “Промінь”	100%	100%
Державне підприємство “Електричні системи”	100%	100%
ГРУППА ВИБУТТЯ		
Державне підприємство “Київський автомобільний ремонтний завод”	100%	100%
Державне підприємство “171 Чернігівський ремонтний завод”	100%	100%
ДП “Запорізький автомобільний ремонтний завод”	100%	100%
Тернопільське державне науково-технічне підприємство “Промінь”	100%	100%
Державне підприємство “Український радіотехнічний інститут”	100%	100%
Державне підприємство “Спеціальне конструкторське бюро “Молнія”	100%	100%
Державне підприємство “Закарпатське вертолітне виробниче об’єднання”	100%	100%
Державне підприємство “Львівський науково-дослідний радіотехнічний інститут”	100%	100%
Державне підприємство “Київський державний завод “Буревісник”	100%	100%
Державне науково-дослідне підприємство “Конекс”	100%	100%
Державне підприємство “Центральний науково-дослідний інститут навігації і управління”	100%	100%
Державне підприємство “Українська авіаційна транспортна компанія”	100%	100%
Державне підприємство “Укроборонресурси”	100%	100%
Державне підприємство “Укроборонлізинг”	100%	100%
Державне підприємство “Івано-Франківський котельно-зварювальний завод”	100%	100%
Державне підприємство “Рівненський автомобільний ремонтний завод”	100%	100%
Державне підприємство “Ніжинський ремонтний завод інженерного озброєння”	100%	100%
ДП “Харківський завод транспортного устаткування”	100%	100%
Відкрите акціонерне товариство “Завод “Квант”	73%	73%
Державне підприємство “Науково-дослідний інститут “Буран”	100%	100%
ПАТ “Херсонський завод “Судмаш”	100%	100%
Державне підприємство “Вінницький авіаційний завод” - “ВІАЗ”	100%	100%
Державне підприємство Центральне конструкторське бюро “Ізумруд”	100%	100%

1. СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ ТА СТРУКТУРА ГРУПИ (продовження)

	Частка володіння станом на 31 грудня 2018	Частка володіння станом на 1 січня 2018
ПІДПРИЄМСТВА, РОЗТАШОВАНІ НА НЕ КОНТРОЛЬОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ		
ДП "Євпаторійський авіаційний ремонтний завод"	0%	0%
ДП "Севастопольське авіаційне підприємство"	0%	0%
ДП "Феодосійський судномеханічний завод" Міністерства оборони України	0%	0%
ДП "Центральне конструкторське бюро "Чорноморець"	0%	0%
ВАТ "Феодосійська суднобудівна компанія "Море"	0%	0%
ДП "Конструкторське бюро радіозв'язку"	0%	0%
Публічне акціонерне товариство "Завод "Фіолент"	50%	50%
ДП "Конструкторсько-технологічне бюро "Судокомполит"	0%	0%
ДП "Феодосійський оптичний завод"	0%	0%
ДП "Спеціальна виробничо-технічна база "Полум'я"	0%	0%
ДП "Науково-дослідний інститут аеропружних систем"	0%	0%
ДП "Науково-дослідний центр "Вертолїт"	0%	0%
Державне підприємство "Склопластик"	0%	0%
ДП "Луганський авіаційний ремонтний завод"	0%	0%
ДП "Науково-дослідний інститут комплексної автоматизації"	0%	0%
ДП "Виробниче об'єднання "Луганський верстатобудівний завод"	0%	0%
ДП "Дослідно-конструкторське бюро "Промінь"	0%	0%
Донецький казенний завод хімічних виробів	0%	0%
Хімічне казенне об'єднання імені Г.І.Петровського	0%	0%
ДП "Макіївський державний проектний інститут"	0%	0%
Державне підприємство "Луганський патрон"	0%	0%
Публічне акціонерне товариство "Центральне конструкторське бюро "Ритм"	25%	25%

Група продовжує свою внутрішню реорганізацію і формування цільової організаційної структури шляхом виділення ринково-орієнтованих напрямків.

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, РИЗИКИ ТА ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ В УКРАЇНІ

Група здійснює свою діяльність в Україні. Хоча економіка України загалом вважається ринковою, вона продовжує демонструвати особливості, властиві перехідній економіці. Їй, зокрема, залишаються притаманними певні структурні диспропорції, низький рівень ліквідності ринків капіталу, порівняно висока інфляція, значний розмір зовнішнього та внутрішнього державного боргу.

Після значного погіршення в 2014 і 2015 роках, нинішня політична та економічна ситуація в Україні залишається нестабільною. У 2019 році український уряд продовжує здійснювати всеосяжну програму структурної реформи, спрямованої на усунення існуючих диспропорцій в економіці, державних фінансах та управлінні, боротьбі з корупцією, реформування судової системи з метою забезпечити умови для відновлення економіки в країні.

Стабілізація економіки України у найближчому майбутньому залежить від успішності дій, яких вживає уряд, та забезпечення безперервної фінансової підтримки України з боку міжнародних донорів та міжнародних фінансових установ.

Національний банк України продовжує дотримуватись політики плаваючого валютного курсу гривні. Протягом 2019 року офіційний обмінний курс гривні до долару США Національного банку України зменшився на 13% з 27,6883 гривень за долар США на 1 січня 2019 року до 23,6862 гривень за долар США на 31 грудня 2019 року. Протягом 2019 року Національний банк України знизив облікову ставку з 18,0% до 13,5%.

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, РИЗИКИ ТА ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ В УКРАЇНІ (продовження)

Щодо валютного регулювання, Національний банк України продовжив політику зменшення валютних обмежень, і, починаючи з березня 2019 року зменшив обов'язкову частку продажу валютних надходжень від 50% до 30%, та повністю відмінив дане обмеження починаючи з 20 червня 2019 року.

У 2019 році споживча інфляція сповільнилася до 4.1% (з 9.8% у 2018 році), а зростання реального ВВП, становило 3.3%. Сповільненню інфляції сприяла помірна динаміка цін на продовольчі товари, а також зміцнення курсу гривні завдяки профіциту іноземної валюти на ринку, який утримувався впродовж переважної частини 2019 року.

Міжнародні рейтингові агенції Fitch та Standard&Poor's, підвищили суверенний рейтинг України до рівня В. Агенції відзначили суттєве покращення макроекономічної ситуації, відповідальну фіскальну та бюджетну політику, а також появу «вікна можливостей» для здійснення економічних реформ. Наприкінці 2019 року міжнародне рейтингове агентство Moody's Investors Service підтвердило суверенний кредитний рейтинг України в національній та іноземній валютах на рівні Caa1 та змінило стабільний прогноз на позитивний.

При складанні цієї фінансової звітності враховувалися відомі та оцінювані результати вищезазначених подій на фінансовий стан і результати діяльності Підприємства у звітному періоді.

Державні контракти. Група є виконавцем державних оборонних замовлень (ДОЗ), які регулюються українським законодавством та інформація про які, є закритою. Додатково, частина контрактів за такими замовленнями укладається під державні гарантії. Ціноутворення за такими контрактами є також законодавчо врегульованим. Наступні законодавчі акти є фундаментальним для цієї галузі:

- Закон України «Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання»
- Закон України «Про особливості управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі»
- Закон України «Про публічні закупівлі»
- Закон України «Про державне оборонне замовлення» та інші.

Активи та зобов'язання неконтрольованих територій. В другий половині 2014 року в результаті збройної агресії Російської Федерації органи державної влади України тимчасово втратили контроль над деякими територіями Донецької та Луганської областей, де здійснювали діяльність частина підприємств-учасників ДК «Укроборонпром». Крім того, після тимчасової окупації Автономної Республіки Крим Російською Федерацією в результаті збройної агресії в квітні 2014 ДК «Укроборонпром» припинив контролювати підприємства, що здійснюють свою діяльність в цьому регіоні. У результаті цього активи та зобов'язання 21 підприємства, розташованих на окупованих територіях були внесені до попередньої комбінованої фінансової звітності по балансовій вартості останніх доступних фінансових даних. Жодних наступних коригувань фінансових зобов'язань не було відображено.

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, РИЗИКИ ТА ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ В УКРАЇНІ (продовження)

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН (неаудійований)

Станом на 01 січня 2018 року:

	Неконтрольована територія Донецької та Луганської областей	Автономна Республіка Крим	ВСЬОГО
АКТИВИ			
Необоротні активи			
Основні засоби	244	218	462
Інвестиції в асоційовані підприємства	-	13	14
Відстрочені податкові активи	-	1	1
Всього необоротних активів	244	232	479
Оборотні активи			
Запаси	210	577	787
Торгова дебіторська заборгованість	50	102	151
Передоплати та інші оборотні активи	60	329	389
Передоплата з податку на прибуток	5	1	5
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	111	118
Всього оборотних активів	332	1 120	1 451
Всього активи неконтрольованих територій	576	1 354	1 930
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Довгострокові зобов'язання			
Позики	31	-	31
Забезпечення	4	36	40
Відстрочені податкові зобов'язання	-	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	6	69	75
Всього довгострокових зобов'язань	41	105	146
Поточні зобов'язання			
Позики	21	150	171
Забезпечення	1	2	3
Торгова кредиторська заборгованість	35	67	102
Аванси отримані та інші поточні зобов'язання	143	791	935
Зобов'язання з податку на прибуток	-	2	2
Всього поточних зобов'язань	200	1 012	1 212
Всього зобов'язань	241	1 117	1 358
Всього зобов'язань неконтрольованих територій	335	238	572

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, РИЗИКИ ТА ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ В УКРАЇНІ (продовження)

Групи вибуття. Керівництво прийняло рішення не включати до попередньої комбінованої фінансової звітності підприємства, які з метою більш ефективного управління плануються до передачі органам державної влади, відповідно до рішення Наглядової Ради (березень 2020 року) та рішення Кабінету Міністрів (грудень 2020 року). Крім того, облік на частині підприємств не дозволяв скласти фінансові звіти на звітні дати, та їх останні доступні облікові дані були включені до цього розкриття.

КОМБІНОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН (неаудійований)

	31 грудня 2018	01 січня 2018
Активи		
Необоротні активи		
Основні засоби	421	449
Відстрочені податкові активи	1	1
Всього необоротних активів	421	449
Оборотні активи		
Запаси	304	278
Торгова дебіторська заборгованість	25	19
Передоплати та інші оборотні активи	67	67
Передоплата з податку на прибуток	-	1
Грошові кошти та їх еквіваленти	36	33
Всього оборотних активів	432	398
ВСЬОГО АКТИВІВ	853	848
КАПІТАЛ		
Комбінований капітал	368	368
Резерв переоцінки	2	2
Нерозподілений прибуток	17	14
Всього	386	384
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Довгострокові зобов'язання		
Забезпечення	-	1
Інші довгострокові зобов'язання	8	8
Інші довгострокові зобов'язання	9	9
Поточні зобов'язання		
Позики	26	26
Забезпечення	1	-
Торгова кредиторська заборгованість	42	38
Аванси отримані та інші поточні зобов'язання	334	299
Зобов'язання з податку на прибуток	6	6
Всього поточних зобов'язань	409	369
Всього зобов'язань	418	378
ВСЬОГО	804	762
Чисті активи підприємств групи вибуття	49	85

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, РИЗИКИ ТА ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ В УКРАЇНІ (продовження)

КОМБІНОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД (неаудований)

	2018
Чистий дохід від реалізації товарів (робіт, послуг)	63
Собівартість реалізованої готової продукції (товарів, робіт, послуг)	(49)
Валовий прибуток	13
	-
Адміністративні витрати	(56)
Витрати на збут	(2)
Інші операційні доходи	97
Інші операційні витрати	(38)
Операційний прибуток	14
	-
Фінансові витрати	-
Фінансові доходи	-
Прибуток до оподаткування	27
	-
Витрати з податку на прибуток	-
Прибуток за період	27
Інший сукупний дохід	
<i>Інший сукупний дохід, що не буде рекласифіковано до прибутків або збитків в наступних періодах</i>	
Інший сукупний дохід	1
Інший сукупний дохід за період	1
Всього сукупний дохід за період	27

Безперервність діяльності. Керівництво підготувало цю попередню комбіновану фінансову звітність використовуючи принцип безперервності діяльності. Не дивлячись на майбутні плани щодо корпоратизації та ліквідації ДК «Укроборонпром» як материнської компанії, керівництво вважає, що здатне дотримуватись укладених контрактів та виконувати нові замовлення, реструктуризація існуючих заборгованостей та залучення нових кредитних угод протягом 2019-2020 рр будуть успішними та Група зможе продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Основа підготовки. Дана попередня комбінована фінансова звітність Групи підготовлена у відповідності з Міжнародними стандартами фінансової звітності («МСФЗ»), за виключенням МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність». Ця попередня комбінована фінансова звітність станом на 31 грудня 2018 року буде використана керівництвом при підготовці першого повного комплексу комбінованої фінансової звітності, підготовленої відповідно до МСФЗ за рік, що закінчується 31 грудня 2019 року.

Керівництво звертає увагу до того факту, що ця попередня комбінована фінансова звітність не містить повний комплект фінансових звітів відповідно до МСФЗ оскільки не містить порівняльну інформацію як вимагається МСФЗ. Відповідно до МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» достовірне подання фінансового звіту про фінансовий стан та фінансові результати можливо тільки з поданням повного комплексу фінансових звітів разом з порівняльною інформацією.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (продовження)

Основа комбінації. ДК «Укроборонпром» є, по суті, кінцевою материнською компанією для групи підприємств оборонної галузі в Україні. Група підприємств знаходиться під державним контролем та Держава є кінцевим власником Групи.

Складання попередньої комбінованої фінансової звітності здійснюється за методом злиття часток, так ніби Концерн та підприємства Групи завжди були єдиною Групою, але не раніше ніж підприємства Групи були включені під спільний контроль Групи.

Статутний капітал включає зареєстрований капітал Концерну та комбіновані капітали комбінованих підприємств. Всі внутрішньогрупові залишки, доходи та витрати а також нереалізовані прибутки та збитки, що виникли в результаті внутрішньогрупових операцій повністю виключені.

Фінансова звітність Концерну та всіх зведених підприємств підготовлена за однаковий звітний період на основі застосування аналогічної облікової політики для всіх підприємств.

Мета попередньої комбінованої фінансової звітності та застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності

Перший повний комплект фінансової звітності Групи згідно з МСФЗ включає звіт про фінансовий стан, відповідні звіт про сукупний дохід та звіти про рух грошових коштів та зміни власного капіталу, а також порівняльну інформацію за попередній рік, буде підготовлено за рік, що закінчується 31 грудня 2019 року.

Попередня комбінована фінансова звітність, що додається, підготовлена відповідно до МСФЗ, виданих Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку ("IASB"), та тлумачень, виданих Міжнародним комітетом з тлумачень фінансової звітності ("IFRIC"), який був виданий та діє або виданий та раніше прийнятий на момент складання цієї попередньої комбінованої фінансової звітності. Існує ймовірність того, що Групі доведеться скоригувати суми, зазначені в попередній фінансовій звітності, що відповідає вимогам, згідно з усіма МСФЗ, які будуть видані та набудуть чинності станом на 31 грудня 2019 року, тобто на дату підготовки першого повного комплекту фінансової звітності відповідно до МСФЗ.

Ця попередня комбінована фінансова звітність, за рік, що закінчується 31 грудня 2018 року, це перша звітність, які підготовлена відповідно до МСФЗ. За періоди раніше 01 січня 2018 року та раніше Група не готувала комбіновану фінансову звітність відповідно до НП(С)БО. МСФЗ 1 вимагає, щоб Група, яка вперше застосувала МСФЗ, розкрила звірки, які надають достатньо деталей, щоб дати змогу користувачам зрозуміти суттєві коригування балансу, а також вимагає конкретних звірок власного капіталу, про які повідомлялося за попередніми ЗПБО, щодо власного капіталу згідно з МСФЗ.

Ця попередня комбінована фінансова звітність підготовлена на основі принципу історичної вартості, за виключенням об'єктів основних засобів, які були оцінені за справедливою вартістю, що прийнята як історична вартість станом на 1 січня 2018 року, винагороди по закінченню трудової діяльності, що оцінюється за справедливою вартістю відповідно до IAS 19 «Виплати працівникам».

Підготовка фінансової звітності у відповідності до МСФЗ потребує від керівництва винесення суджень та припущень, які мають вплив на суми активів, зобов'язань та потенційних зобов'язань, які представлені у звітності на дату фінансової звітності та відображених сум доходів від реалізації товарів, робіт та послуг за звітний період. Через властиву невизначеність при прийнятті таких суджень та припущень, фактичні результати можуть відрізнятися від оціночних. Области, що передбачають високий рівень складності або судження, або області, де припущення та оцінки є суттєвими для попередньої комбінованої фінансової звітності, розкрито в Примітці 4.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (продовження)

Звільнення, які були застосовані

МСФЗ 1 дозволяє тим, хто вперше застосовує МСФЗ, певні винятки з ретроспективного застосування певних вимог за МСФЗ. Група застосувала такі винятки:

- МСФЗ 3 «Об'єднання підприємств» не застосовувався ні до придбання дочірніх підприємств, які вважаються об'єднанням за МСФЗ, ні до придбання частки в асоційованих та спільних підприємствах, що відбулися до 1 січня 2018 року. Використання цього звільнення означає, що місцеві П(С)БО балансової вартості активів та зобов'язання, які потрібно визнати згідно з МСФЗ, є їхньою визнаною собівартістю на дату придбання. Після дати придбання оцінка проводиться відповідно до МСФЗ. Активи та зобов'язання, які не підлягають визнанню за МСФЗ, виключаються з початкового звіту про фінансовий стан за МСФЗ. Група не визнала активів чи зобов'язань, які не були визнані згідно з місцевими П(С)БО, або виключала будь-які раніше визнані суми в результаті вимог визнання за МСФЗ.
- Певні об'єкти основних засобів оцінювались за справедливою вартістю на дату переходу на МСФЗ.
- Зобов'язання за орендою оцінювались за теперішньою вартістю залишку орендних платежів, дисконтованими за додатковою ставкою запозичень орендаря на 1 січня 2018 року. Попередньо сплачені або нараховані орендні платежі, пов'язані з цією орендою, визнані у звіті про фінансовий стан безпосередньо до 1 січня 2018 року. Орендні платежі, термін оренди яких закінчується протягом 12 місяців з дати переходу на МСФЗ та оренда, за якою актив права користування є несуттєвим, визнаються витратами або прямолінійно протягом строку оренди, або на іншій систематичній основі.
- Група застосувала перехідні положення МСБО 23 "Витрати на позики" та капіталізує витрати на позики, що стосуються всіх кваліфікованих активів після дати переходу. Аналогічним чином, Група не проводила перерахування витрат на позики, капіталізованих згідно з місцевими П(С)БО для кваліфікованих активів до дати переходу на МСФЗ.

Функціональна валюта та валюта подання. Функціональною валютою кожного комбінованого підприємства та валютою подання цієї фінансової звітності Підприємства є українська гривня ("грн").

Операції в іноземних валютах. Операції, деноміновані у валютах, які відрізняються від функціональної валюти, перераховуються у функціональну валюту із використанням курсу обміну валют НБУ на відповідну звітну дату. Курсові різниці, які виникають від здійснення операцій та від перерахунку монетарних активів та зобов'язань в функціональну валюту кожного підприємства на звітну дату та за офіційним курсом НБУ визнаються у складі прибутку або збитку у тому періоді, в якому вони виникають. Перерахунок на кінець періоду не застосовується за немонетарними статтями, які обліковуються за історичною вартістю. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, перераховуються із використанням курсів обміну валют на дату визначення справедливої вартості. Курсові різниці по немонетарних статтях, які оцінюються за справедливою вартістю визнаються у складі прибутку або збитку у тому періоді, в якому вони виникають.

Офіційні курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум та операцій в іноземній валюті, затверджені НБУ:

Валюта	31 грудня 2018	Середній курс за 2018	01 січня 2018
1 US dollar	27.69	27.20	28.07
1 EUR	31.71	32.14	33.50

Консолідована фінансова звітність. Фінансова звітність підприємств Групи складена на ту ж звітну дату, з використанням єдиної облікової політики. Коригування здійснювались для приведення у відповідність будь-яких можливих відхилень в обліковій політиці.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (продовження)

Група контролює об'єкт інвестицій тільки в тому випадку, якщо виконуються наступні умови:

- (i) наявність у Групи повноважень щодо об'єкта інвестицій (в т.ч. існують права, що забезпечують поточну можливість управляти значною діяльністю об'єкта інвестицій);
- (ii) наявність у Групи ризиків зміни доходів від участі в об'єкті інвестування, або прав на отримання таких доходів;
- (iii) наявність у Групи можливості використовувати свої повноваження для впливу на величину доходів.

Як правило, передбачається, що більшість прав голосу обумовлює наявність контролю. Для підтвердження такого припущення і при наявності у Групи менше більшості прав голосу або аналогічних прав у відношенні об'єкта інвестування, Група враховує всі доречні факти та обставини при оцінці наявності повноважень щодо даного об'єкта інвестицій:

- угода (-и) з іншими власниками права голосу в об'єкті інвестицій;
- права, передбачені іншими угодами;
- права голосу і потенційні права голосу, наявні у Групі.

Група повторно аналізує наявність контролю над об'єктом інвестування, якщо факти та обставини свідчать про зміну одного або декількох з трьох компонентів контролю. Консолідація дочірнього підприємства починається, коли Група отримує контроль над дочірнім підприємством, і припиняється, коли Група втрачає контроль над дочірнім підприємством. Активи, зобов'язання, доходи і витрати дочірнього підприємства, придбання або вибуття якого відбулося протягом року, включаються до консолідованої фінансової звітності з дати отримання Групою контролю і відображаються до дати втрати Групою контролю над дочірнім підприємством.

Прибуток або збиток і кожен компонент іншого сукупного доходу відносяться на акціонерів Групи і неконтрольованих часток навіть у тому випадку, якщо це призводить до негативного сальдо у неконтрольованих частках. При необхідності фінансова звітність дочірніх підприємств коригується для приведення облікової політики таких організацій у відповідність до облікової політики Групи. Усі внутрішньогрупові сальдо та операції, а також нереалізований прибуток, що виникає у результаті внутрішньогрупових операцій, були повністю виключені при складанні консолідованої фінансової звітності.

Зміна частки участі в дочірньому підприємстві без втрати контролю враховується як операція з власним капіталом. Якщо Група втрачає контроль над дочірнім підприємством, вона припиняє визнання відповідних активів (в тому числі гудвілу), зобов'язань, неконтрольованих часток участі і інших компонентів власного капіталу і визнає понесені прибуток або збиток у складі прибутку або збитку. Решта інвестиції визнаються за справедливою вартістю.

Операції з неконтрольованими частками участі. Група застосовує модель економічного суб'єкта для обліку операцій з власниками будь-якої неконтрольованої частки. Будь-яка різниця між винагородою за купівлю чи продаж та балансовою вартістю неконтрольованої частки, придбаної чи проданої, відображається як операція з капіталом безпосередньо в капіталі.

Основні засоби. Основні засоби обліковуються за справедливою вартістю за мінусом накопиченої амортизації та знецінення. Справедлива вартість базувалась на результатах оцінок, проведених зовнішніми незалежними оцінювачами. Частота проведення переоцінок залежить від зміни справедливої вартості активів, які оцінюються. Будь-яке збільшення балансової вартості, яке виникає у результаті переоцінок, відображається у складі резерву переоцінки у складі власного капіталу через інші сукупні доходи.

Зменшення, які взаємно зараховують раніше визнані збільшення того самого активу, відображаються у складі резерву переоцінки у складі власного капіталу через інші сукупні доходи; а всі інші зменшення включаються до комбінованого звіту про прибутки або збитки. Резерв переоцінки переноситься безпосередньо до нерозподіленого прибутку або коли цей резерв реалізований при вибутті об'єкта основного засобу або коли об'єкт повністю амортизований; в останньому випадку сума реалізованого надлишку є різницею між амортизацією на основі переоціненої балансової вартості активу та амортизацією на основі первісної вартості активу. Коли об'єкт основного засобу переоцінюється, будь-яка накопичена амортизація на дату переоцінки елімінується проти первісної вартості активу та балансова вартість, що залишилася, підлягає переоцінці.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (продовження)

Витрати, понесені для заміни компонента об'єкту основних засобів, який обліковується окремо, капіталізуються за балансовою вартістю заміненого компонента, який припиняє визнаватися. Подальші витрати включаються у балансову вартість активу або визнаються як окремий актив, залежно від обставин, тоді, коли існує вірогідність отримання Підприємством майбутніх економічних вигід, пов'язаних із об'єктом. Усі інші витрати включаються до звіту про сукупний дохід протягом того фінансового періоду, у якому вони були понесені.

Основні засоби припиняють визнаватися після вибуття або коли більше не очікується отримання майбутніх економічних вигід від продовження використання активу. Прибутки та збитки від вибуття, які визначаються шляхом порівняння надходжень із балансовою вартістю основних засобів, визнаються у звіті про сукупний дохід.

Станом на кінець кожного звітного періоду керівництво оцінює наявність ознак знецінення основних засобів. Якщо такі ознаки існують, керівництво розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. У разі наявності знецінення, балансова вартість зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень із балансовою вартістю та визнаються у складі прибутку чи збитку за рік.

Амортизація. Амортизація основних засобів здійснюється з використанням прямолінійного методу з наступними строками корисного використання :

Строки корисного використання

Земля	Не амортизуються
Будівлі	10-100
Машини та обладнання	2-125
Транспортні засоби	2-75
Інші основні засоби	2-70

Ліквідаційна вартість та строки корисного використання переглядаються на кінець кожного фінансового року. Вплив будь-яких змін порівняно з попередніми оцінками обліковується як зміна облікової оцінки.

Ліквідаційна вартість активу – це очікувана сума, яку Підприємство одержало б на даний момент від реалізації об'єкта основних засобів, після вирахування очікуваних витрат на вибуття, якби даний актив досяг того віку й стану, у якому, як можна очікувати, він буде перебувати наприкінці строку свого корисного використання. Ліквідаційна вартість є нульовою, якщо Група вважає, що буде використовувати актив до кінця строку фізичного використання. Ліквідаційна вартість та строки корисного використання переглядаються на кінець кожного фінансового року.

Незавершене будівництво представляє собою вартість будівництва, машин та обладнання, які не були введені в експлуатацію. Амортизація на такі активи не нараховується, якщо вони не були готові до експлуатації.

Більшість запасних частин та обладнання класифіковані як основні засоби, якщо очікується, що вони будуть використані більш ніж один звітний період.

Якщо запчастини чи обслуговуюче обладнання можуть використовуватися лише у комплекті з об'єктом основних засобів, вони обліковуються як основні засоби. Запасні частини або обслуговуюче обладнання, визнані основними засобами, амортизуються протягом періоду, починаючи з дати їх введення в експлуатацію, який не перевищує строку корисного використання активу, до якого вони належать.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (продовження)

Об'єкти соціальної інфраструктури. До складу основних засобів включені об'єкти соціальної інфраструктури та інші невиробничі активи (так звані «соціальні активи»). На думку керівництва, витрати, понесені у зв'язку з придбанням або будівництвом таких активів, мають право визнаватися як активи на тій підставі, що такі витрати можуть опосередковано вплинути на надходження грошових коштів та їхніх еквівалентів Групи через зменшення витоків грошових коштів, пов'язаних, головним чином, з витратами на виплату заробітної плати. По суті такі невиробничі активи використовуються Групою для надання благ своїм працівникам додатково до заробітної плати у грошовій формі.

Інвестиційна нерухомість. Інвестиційна нерухомість – це майно, яким Група володіє для отримання доходу від здачі його в оренду або для приросту капіталу, або для обох цих цілей. Інвестиційна нерухомість включає активи в будівництві, які будуються в майбутньому як інвестиційна нерухомість.

Інвестиційна нерухомість спочатку обліковується за первісною вартістю, що включає витрати на проведення операції, а в подальшому переоцінюється за справедливою вартістю, скоригованою для відображення ринкових умов станом на кінець звітного періоду. Справедлива вартість інвестиційної нерухомості – це ціна, яка була б отримана від продажу активу під час здійснення операції на організованому ринку, без вирахування витрат на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є поточні ціни, які спостерігаються на активному ринку щодо аналогічної нерухомості зі схожим розташуванням та в однаковому стані.

Нематеріальні активи. Група обліковує нематеріальні активи з визначеним строком корисного використання та нематеріальні активи з невизначеним строком корисного використання (права постійного використання активами). Нематеріальні активи обліковуються за первісною вартістю за мінусом амортизації та накопичених збитків від знецінення. Якщо нематеріальні активи знецінені, балансова вартість зменшується до найбільшої вартості – вартості у використанні або справедливої вартості за мінусом витрат на збут. Нематеріальні активи амортизуються з використанням прямолінійного методу з відображенням в собівартості або в адміністративних витратах.

	Очікуваний строк корисного використання
Права постійного використання активами	Не амортизується
Права промислової власності	1-10
Авторські та суміжні з ними права	1-5
Інші нематеріальні активи	1-5

Витрати на дослідження та розробку. Витрати на дослідження визнаються витратами в той момент, коли вони були понесені. Витрати на розробку на індивідуальний проєкт визнаються в як нематеріальний актив коли може бути продемонстровано:

- технічну можливість завершити створення нематеріального активу так, щоб він був придатний до використання або продажу;
- свій намір завершити створення нематеріального активу та використовувати або продати його;
- як нематеріальний актив буде генерувати економічні вигоди;
- свою наявність відповідних ресурсів для завершення нематеріального активу;
- свою здатність достовірно оцінити видатки, які відносяться до нематеріального активу.

Після первісного визнання витрат на розробку як актив, вони відображаються за первісною вартістю за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення. Амортизація активу починається після завершення розробки коли він стає придатний до використання. Актив амортизується протягом періоду отримання очікуваних економічних вигід. Амортизація відображається у собівартості реалізованої продукції. Протягом періоду розвитку актив щорічно перевіряється на предмет знецінення.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (продовження)

Фінансові інструменти

Основні підходи до оцінки. Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується Групою. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, що утримується Групою, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід, не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан як поточні або довгострокові зобов'язання, залежно від строку погашення.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструменту. Премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Фінансові інструменти – первісне визнання. Основні фінансові інструменти Групи включають дебіторську заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти, інші фінансові інвестиції. Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, спочатку обліковуються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку обліковуються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, та інвестицій у боргові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку одразу після первісного визнання активу.

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Група зобов'язується здійснити поставку фінансового активу. Всі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – категорії оцінки. Група класифікує фінансові активи за такими категоріями оцінки: за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід і за амортизованою вартістю. Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Групи для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом. Станом на 31 грудня 2018 року Група не мала фінансових активів.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (продовження)

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель. Бізнес-модель відображає спосіб, у який Група управляє активами з метою отримання грошових потоків. Метою Групи є виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»).

Фінансові активи - класифікація та подальша оцінка - характеристики грошових потоків. Якщо бізнес-модель полягає в утриманні активів для отримання договірних грошових потоків або отримання договірних грошових потоків та продаж, Група оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми та відсотків ("SPPI") чи ні. Фінансові активи із вбудованими похідними фінансовими інструментами розглядаються в повному обсязі при визначенні відповідності їх грошових потоків SPPI. Виконуючи цю оцінку, Група розглядає, чи узгоджуються договірні грошові потоки з базовим договором позики, тобто відсотки включають лише урахування кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших основних кредитних ризиків та маржі прибутку.

Якщо договірні умови демонструють схильність до ризику або нестабільність, що не відповідає базовій схемі позики, фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибутки та збитки. Оцінка SPPI проводиться при первісному визнанні активу і згодом не переглядається.

Група утримує торгову дебіторську заборгованість з метою отримання договірних грошових потоків і, отже, оцінює їх за амортизованою вартістю, використовуючи метод ефективної процентної ставки.

Знецінення фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Група оцінює очікувані кредитні збитки і визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів і активів за договорами з покупцями на кожну звітну дату. Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну і зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Фінансові активи Групи, на які поширюється нова модель очікуваних кредитних збитків за МСФЗ 9, представлені дебіторською заборгованістю.

Група застосовує спрощений підхід до визнання очікуваних кредитних збитків на увесь строк дії фінансових активів для всієї торгової та іншої дебіторської заборгованості та контрактних активів. На грошові кошти та їх еквіваленти також поширюються вимоги щодо знецінення згідно з МСФЗ 9, виявлений збиток від знецінення був несуттєвим.

Фінансові активи – припинення визнання. Група припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність, або (б) Група передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Група не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив не пов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Фінансові зобов'язання – оцінка за категоріями. Фінансові зобов'язання класифікуються як оцінені в подальшому за амортизованою вартістю, за винятком (i) фінансових зобов'язань які оцінюються через прибутки або збитки: ця класифікація застосовується до похідних фінансових інструментів, фінансових зобов'язань, що утримуються для торгівлі, умовної винагороди, визнаної набувачем при об'єднанні бізнесу та інших фінансові зобов'язання, визначені як такі при первісному визнанні, та (ii) договори фінансової гарантії та зобов'язання щодо позики.

Фінансові зобов'язання – припинення визнання. Визнання фінансового зобов'язання припиняється, якщо зобов'язання погашене, анульоване або строк його дії минув. Якщо наявне фінансове зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах, або якщо умови наявного зобов'язання значно змінені, то така заміна або зміни обліковуються як припинення визнання первісного зобов'язання і початок визнання нового зобов'язання, а різниця в їх балансовій вартості визнається у звіті про фінансові результати.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (продовження)

Відображення фінансових інструментів на нетто-основі. Фінансові активи та зобов'язання згортаються, та чиста сума, залишку відображається у попередньому комбінованому звіті про фінансовий стан лише тоді, коли існує юридично забезпечене право на компенсацію визнаних сум і є намір або здійснити розрахунки на чистій основі, або реалізувати актив і врегулювати відповідальність одночасно. Таке право на залік (а) не повинно залежати від майбутньої події і (б) повинно бути юридично забезпеченим у всіх наступних обставинах: (і) у звичайному бізнесі, (ii) у разі невиконання зобов'язань та (iii) у разі неплатоспроможності або банкрутства.

Операції із неконтрольованими частками. Група відображає операції із неконтрольованими частками як операції із власниками капіталу Групи. Для операцій придбання неконтрольованих часток різниця між будь-якою компенсацією сплаченою та відповідною часткою балансової вартості придбаних чистих активів дочірнього підприємства відображається у складі власного капіталу. Прибутки або збитки у результаті продажу неконтрольованих часток також відображаються у складі власного капіталу.

Частка у спільних операціях. Спільною операцією називається угода про спільну діяльність, за якою сторони, які володіють спільним контролем у такій спільній діяльності, мають права на активи, а також на зобов'язання, які стосуються відповідної угоди. Спільний контроль являє собою узгоджений на основі договору розподіл контролю над спільною діяльністю, який існує лише тоді, коли рішення стосовно значущої діяльності вимагають одноголосної згоди сторін, які спільно володіють контролем.

Коли підприємство Групи провадить свою діяльність у рамках спільних операцій, Група, як спільний оператор, визнає стосовно своєї частки у спільній операції:

- свої активи, включно із часткою у будь-яких спільно утримуваних активах;
- свої зобов'язання, включно із часткою у будь-яких спільно понесених зобов'язаннях;
- свої доходи від реалізації своєї частки продукції, яка виникає у результаті спільної операції;
- свою частку доходів від реалізації продукції спільної операції; та
- свої витрати, включно із часткою будь-яких понесених спільно витрат.

Група обліковує активи, зобов'язання, доходи і витрати, які стосуються її частки у спільній операції, у відповідності до вимог МСФЗ, які застосовуються до конкретних активів, зобов'язань, доходів і витрат.

У випадку коли підприємство Групи взаємодіє зі спільною операцією, у якій таке підприємство Групи є спільним оператором (наприклад, в операції продажу або внесення активів), вважається, що Група здійснює операції з іншими сторонами спільної операції, і прибутки та збитки, які виникають у результаті цих операцій, визнаються у попередній комбінованій фінансовій звітності Групи лише у розмірі часток цих інших сторін у спільній операції.

Коли підприємство Групи взаємодіє зі спільною операцією, у якій таке підприємство Групи є спільним оператором (наприклад, в операції придбання активів), Група не визнає своєї частки прибутків та збитків до тих пір, поки вона не перепродасть ці активи третій стороні.

Інвестиції в асоційовані підприємства. Асоційованим називається підприємство, на яке Група має істотний вплив, а не контроль. Інвестиції в асоційовані підприємства обліковуються із використанням методу участі в капіталі. Інвестиція Групи в асоційоване підприємство включає гудвіл, визначений на момент придбання, за вирахуванням будь-якого накопиченого збитку від зменшення корисності.

Частка Групи у прибутках або збитках асоційованих підприємств після придбання визнається у попередньому комбінованому звіті про прибутки або збитки, а частка у змінах інших сукупних доходів після придбання визнається у складі інших сукупних доходів. Сукупні зміни після придбання коригуються за рахунок балансової вартості інвестиції. У випадку коли частка Групи у збитках асоційованого підприємства дорівнює або перевищує її частку у цьому асоційованому підприємстві, включно з будь-якою іншою незабезпеченою дебіторською заборгованістю, Група не визнає подальших збитків, за виключенням випадків коли вона має зобов'язання або зробила виплати від імені цього асоційованого підприємства.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (продовження)

Нереалізовані прибутки від операцій між Групою та її асоційованими підприємствами виключаються повністю. В облікову політику асоційованих підприємств, за необхідності, вносяться зміни для забезпечення їхньої відповідності із політикою, прийнятою Групою.

Прибутки та збитки від розбавлення акцій, які виникають за інвестиціями в асоційовані підприємства, визнаються у попередньому комбінованому звіті про прибутки або збитки.

Торгова та інша дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість спочатку визнаються за справедливою вартістю, а в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки за вирахуванням очікуваних кредитних збитків та резерву під знецінення.

Передплати видані та інші оборотні активи. Аванси та передплати видані обліковуються за первісною вартістю мінус резерв під знецінення. Аванс та передплата відносяться до категорії довгострокових, якщо товари чи послуги, за які надана передплата, будуть отримані після закінчення одного року, або якщо передплата стосується активу, який при початковому визнанні буде включений до категорії необоротних активів.

Аванси та передплати, видані з метою придбання активу, включаються до складу його балансової вартості після того, як Група отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Група отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом. Інші аванси та передплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які було видано аванси та передплати, не будуть отримані, балансова вартість авансів та передплат виданих зменшується належним чином, і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік.

Запаси. Запаси відображаються за найменшою з сум - собівартості або чистою вартістю реалізації. Група використовує різні методи списання для різних видів запасів.

Собівартість запасів включає прямі витрати на матеріали, прямі витрати на оплату праці та відповідну частину перемінних або постійних виробничих накладних витрат (на основі нормальної операційної потужності). Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та оціночних витрат на збут.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти в касі та грошові кошти на рахунках у банку, які швидко конвертуються у готівку, та депозити з первісним терміном погашення менше трьох місяців.

Позики. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат, понесених на проведення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Торгова заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю спочатку визнається за справедливою вартістю, а в подальшому обліковується за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Забезпечення. Забезпечення є нефінансовими зобов'язаннями з невизначеним строком або сумою. Забезпечення визнається тоді, коли Група має теперішнє зобов'язання (юридичне або конструктивне) внаслідок минулої події, та існує ймовірність, що для погашення зобов'язання знадобиться вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, і сума зобов'язання може бути достовірно оцінена. Коли вплив зміни вартості грошей у часі є суттєвим, сума забезпечення визначається шляхом дисконтування із застосуванням ставки дисконту до оподаткування, що відображає ризики властиві певному зобов'язанню. При застосуванні дисконтування, збільшення суми забезпечення, що відображає проходження часу, визнається як фінансові витрати.

Якщо Група очікує відшкодування резерву, наприклад, за договором страхування, відшкодування визнається як окремий актив, але лише тоді, коли відшкодування фактично визначене.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (продовження)

Державний пенсійний план із визначеними внесками. Підприємства Групи сплачують визначені єдині соціальні внески до Державного пенсійного фонду України стосовно своїх працівників. Внески розраховуються як відсоток від поточної валової заробітної плати і відносяться на витрати того періоду, у якому вони були понесені. Державні пенсії та інші виплати після працевлаштування включаються до витрат на персонал у попередньому комбінованому звіті про прибутки та збитки та інші сукупні доходи.

Виплати працівникам: пенсійний план із визначеними виплатами. Підприємства Групи здійснюють виплати одноразових сум, виплати при досягненні певного віку та інші виплати, визначені у колективній угоді. Зобов'язання, визнане у попередньому комбінованому звіті про фінансовий стан стосовно пенсійного плану із визначеними виплатами, є теперішньою вартістю зобов'язання за пенсійним планом із визначеними виплатами на звітну дату. Зобов'язання за пенсійним планом із визначеними виплатами розраховується щороку із використанням методу прогновної кредитної одиниці.

Теперішня вартість зобов'язання за пенсійним планом із визначеними виплатами визначається шляхом дисконтування очікуваного майбутнього вибуття грошових коштів із використанням відсоткових ставок за високоліквідними корпоративними облігаціями, деномінованими у валюті, у якій здійснюються виплати, і які мають терміни погашення, які приблизно відповідають умовам відповідного пенсійного зобов'язання. Актуарні прибутки та збитки, які виникають у результаті досвіду внесення коригувань та змін в актуарні припущення, відносяться до інших сукупних доходів того періоду, у якому вони виникають. Актуарними прибутками та збитками є зміни в зобов'язаннях щодо визначених виплат, які походять від коригувань на основі набутого досвіду (тобто впливу різниць між попередніми актуарними припущеннями та тим, що фактично відбулось) та впливу змін в актуарних припущеннях. Витрати на вартість минулих послуг визнаються негайно у складі звіту про сукупний дохід.

Визнання доходу. Дохід відображається за вирахуванням непрямих податків з продажів, штрафів і знижок. Дохід визнається, коли контроль за товарами чи послугами передається замовнику на суму, яка відображає винагороду, на яку Група очікує мати право в обмін на ці товари та послуги. Ціна угоди може включати змінні складові, такі як штраф або компенсація збитків.

Дохід, визнаний з плином часу, вимірюється відповідно до методу відсотка завершеності на основі виконаних годин або понесених витрат, коли результат контракту можна надійно оцінити.

Коли результат неможливо достовірно визначити, витрати, що виникають, відображаються у тому періоді, в якому вони виникли, але дохід визнається лише в тій мірі, в якій Група отримає суму, що відповідає фактичним витратам. Будь-які збитки негайно визнаються витратами періоду.

Група надає своїм клієнтам стандартні умови оплати. Якщо клієнтам пропонуються умови платежу, що перевищують один рік, сума рахунку дисконтується до її теперішньої вартості, а процентний дохід визнається протягом терміну кредитування.

Група не має значних домовленостей із клієнтами, які не відповідають критеріям, встановленим у МСФЗ 15 щодо контракту. Як правило, група видає контрактні гарантії на продукцію, згідно з якими вона, як правило, гарантує функціонування обладнання, що постачається протягом узгодженого гарантійного періоду.

Група отримує платежі від клієнтів на основі графіків виставлення рахунків, як це узгоджується в контрактах із клієнтами. Зміни в контрактних активах та пасивах зумовлені виконанням Групою контрактів. Суми, що підлягають сплаті від клієнтів за договорами, в основному стосуються права Групи на винагороду за виконану роботу, але ще не виставлену на рахунок на звітну дату. Ці активи передаються до дебіторської заборгованості, коли Група має договірне право виставити рахунок-фактуру. Значна частина заборгованості перед клієнтами пов'язана з попередньою винагородою, отриманою від замовника в довгострокових контрактах, за якими дохід визнається з плином часу. Ці суми визнаються доходом під час виконання Групою контрактів.

Щоб визначити виконання зобов'язань за контрактом, керівництво вимагає скласти оцінки та судження, які можуть вплинути на звітну суму доходу та строки. Контракти на товари та послуги зазвичай включають одне зобов'язання щодо виконання. Довгострокові контракти включають контракти на технічне обслуговування, дохід яких загалом визнається з плином часу, а контракти, як правило, включають одне зобов'язання щодо виконання кожного постачання.

Контрактні активи включені в статтю Передоплати видані та інші оборотні активи (Примітка 12) та контрактні зобов'язання в Аванси отримані та інші поточні зобов'язання (Примітка 19).

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (продовження)

Група не коригує обіцяну суму винагороди на ефект суттєвого компоненту фінансування, коли керівництво очікує, на момент укладення контракту, періоду між тим, коли суб'єкт господарювання передає обіцяний товар або послугу клієнту, і коли клієнт платить за це товар або послуга буде один рік або менше.

Група визнає додаткові витрати на отримання контракту як витрати, коли вони понесені, якщо термін амортизації активу, який суб'єкт господарювання визнає би, становить один рік або менше.

Визнання витрат. Витрати визнаються за методом нарахування. Вартість реалізованих товарів і наданих послуг включає витрати на оплату праці, амортизацію, прямі матеріали, перевезення та безпосередньо пов'язані з ними накладні витрати.

Фінансові витрати та доходи. Фінансові витрати включають процентні витрати за позиковими коштами, збитки від визнання фінансових інструментів, знецінення фінансових інструментів, витрати на відсотки за зобов'язанням щодо пенсійного забезпечення. Усі процентні витрати та інші витрати понесені за позиковими коштами відносяться на фінансові витрати із використанням методу ефективної процентної ставки.

Податок на прибуток. Податок на прибуток нараховується у фінансовій звітності у відповідності до українського законодавства, яке діяло або, в основному, діяло на звітну дату. Податок на прибуток включає нарахування поточного податку та відстроченого податку і визнається у звіті про фінансові результати, якщо він не стосується операцій, які вже були визнані у тому самому періоді у складі інших сукупних доходів.

Поточний податок є сумою, яку передбачається сплатити або відшкодувати у податкових органів стосовно оподатковуваних прибутків або збитків за поточний та попередні періоди. Інші податки, крім податку на прибуток, відображаються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток нараховується за методом зобов'язань для збитків в податковому обліку та по всіх тимчасових різницях між податковою базою активів і зобов'язань та їх балансовою вартістю, відображеною для цілей попередньої комбінованої фінансової звітності. Відповідно до звільнення від первісного визнання, відстрочені податки не розраховуються для тимчасових різниць при первісному визнанні активу чи зобов'язання в операції, відмінній від об'єднання бізнесу, якщо операція при первісному визнанні не впливає ні на бухгалтерський облік, ні на оподатковуваний прибуток.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання визначаються за податковими ставками, застосування яких очікується у році, в якому відбудеться реалізація активу чи погашення зобов'язання, на основі діючих або оголошених на звітну дату податкових ставок і положень податкового законодавства.

Відстрочені податкові активи щодо тимчасових різниць, які відносяться на витрати, та перенесених на майбутні періоди податкових збитків відображаються лише у тій мірі, в якій існує вірогідність отримання достатніх майбутніх оподатковуваних прибутків, за рахунок яких передбачається реалізувати ці вирахування.

Податок на додану вартість («ПДВ»). ПДВ в Україні стягується за двома ставками: 20% при продажу на території України та імпорті товарів, робіт чи послуг та 0% при експорті товарів та виконанні робіт або наданні послуг за межі України. Податкове зобов'язання з ПДВ дорівнює загальній сумі ПДВ, акумульованій за звітний період, і виникає на дату відвантаження товарів клієнту або на дату надходження коштів від клієнта залежно від того, яка подія відбулася раніше. Податковий кредит з ПДВ – це сума, на яку платник податку має право зменшити свої зобов'язання з ПДВ за звітний період. Право на податковий кредит з ПДВ виникає в момент отримання податкової накладної, яка видається в момент надходження оплати постачальнику, або в момент отримання товарів, робіт, послуг залежно від того, яка подія відбувається раніше.

Передплата постачальникам та передплата від споживачів розкриваються за вирахуванням залишків ПДВ, оскільки передбачається, що такі залишки будуть зменшені при оприбуткуванні базового товару або послуги.

Орендні зобов'язання. Зобов'язання, що виникають за договорами оренди, спочатку оцінюються за приведеною вартістю. Орендні зобов'язання включають чисту приведену вартість наступних орендних платежів:

- фіксованих платежів (у тому числі, по суті, фіксованих платежів) за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів за орендою до отримання,
- змінного орендного платежу, який залежить від індексу чи ставки, що спочатку оцінюється з використанням індексу або ставки на дату початку оренди,
- сум, очікуваних до сплати Групою за гарантіями ліквідаційної вартості,

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (продовження)

- ціни виконання опціону на придбання, за умови, що Група достатньою мірою упевнена у виконанні цього опціону, та
- сплату штрафів за припинення оренди, якщо строк оренди відображає виконання Групою опціону на припинення оренди.

Група передбачає два звільнення від визнання, що стосуються оренди об'єктів малої вартості та короткострокової оренди. Група розглядає можливість визнання предметами малої вартості орендованих предметів на суму менше 10 млн. грн. Згідно з контрактами з такими активами, право користування активами та зобов'язання з оренди не визнаються на момент укладення договору.

Операційна оренда. Якщо Група є орендодавцем за договором оренди, який не передає орендарю практично всі ризики та винагороди, пов'язані з власністю (тобто операційна оренда), виплати за оренду за операційною орендою визнаються як інший операційний дохід на прямолінійній основі.

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань із подальшим включенням до попереднього комбінованого звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями.

Державні гранти та безоплатно отримані активи визнаються як доходи майбутніх періодів, коли існує достатня впевненість у тому, що грант або актив буде отриманий та що Група виконає всі умови, пов'язані з цим грантом. Гранти, які компенсують витрати, понесені Групою, визнаються у прибутку на систематичній основі протягом тих періодів, в яких були визнані відповідні витрати. Вартість безоплатно отриманих оборотних активів, оборотних і необоротних активів, оприбуткованих за результатами інвентаризації, визнається у прибутку одночасно з визнанням активу. Гранти, що компенсують вартість активу, придбаного Групою, або вартість безоплатно отриманих необоротних активів визнаються у прибутку на систематичній основі протягом строку корисного використання активу пропорційно нарахованій амортизації.

Безоплатна передача майна за рішенням органу, уповноваженого управляти державним майном, або органу місцевого самоврядування відображається у складі витрат звітного періоду.

Дивіденди та обов'язковий внесок частини прибутку до бюджету. Обов'язковий внесок від частини прибутку до Державного бюджету відповідно до законодавчих вимог відображається як зменшення нерозподіленого прибутку, що відносяться до відповідного звітного періоду.

Умовні активи та зобов'язання. Умовний актив не визнається у фінансовій звітності, проте розкривається у випадку ймовірності надходження економічних вигод.

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, крім випадків, коли існує ймовірність відтоку ресурсів для того, щоб розрахуватися по зобов'язаннях, і їхню суму можна розрахувати з достатнім рівнем точності. Інформація про умовні зобов'язання розкривається у фінансовій звітності, крім випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, є незначною.

4. ВИКОРИСТАННЯ ІСТОТНИХ СУДЖЕНЬ, ОЦІНОК ТА ПРИПУЩЕНЬ

Група робить оцінки та припущення, які впливають на суми, визнані у попередній комбінованій фінансовій звітності, та балансову вартість активів та зобов'язань. Оцінки та судження постійно оцінюються і базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, які, як вважають, є обґрунтованими за даних обставин. Керівництво також робить певні судження, крім тих, що включають оцінки, у процесі застосування облікової політики.

Судження, які мають найбільш суттєвий вплив на суми, визнані у попередній комбінованій фінансовій звітності та оцінки, які можуть спричинити значне коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року наступні:

Оренда та припинення визнання фінансових активів. Керівництво застосовує судження, щоб визначити, чи по суті всі суттєві ризики та вигоди від володіння фінансовими активами та орендованими активами, коли

4. ВИКОРИСТАННЯ ІСТОТНИХ СУДЖЕНЬ, ОЦІНОК ТА ПРИПУЩЕНЬ (продовження)

Група є орендодавцем, передаються контрагентам, зокрема, які ризики та вигоди є найбільш значущими та якими ризики та вигоди є по суті.

Знецінення основних засобів. На кожну звітну дату Група оцінює, чи є об'єктивні докази того, що актив знецінений. Якщо такі об'єктивні докази існують, Група оцінює відшкодовувану вартість активу.

Відшкодована вартість активу - це більша від справедливої вартості активу або одиниці, що генерує грошові потоки, за вирахуванням витрат на продаж та його вартості у використанні та визначається для окремого активу, якщо тільки актив не генерує надходження грошових потоків, які в основному не залежать від іншого активу або групи активів. Це вимагає оцінки вартості у використанні одиниць, що генерують грошові потоки, на які розподіляється стаття. Оцінюючи вартість у використанні, Група вимагає скласти оцінку очікуваних майбутніх грошових потоків від одиниці, що генерує грошові потоки, а також вибрати відповідну ставку дисконтування для розрахунку теперішньої вартості цих грошових потоків.

Одним із визначальних факторів ідентифікації одиниці, що генерує грошові потоки, є здатність оцінити незалежні грошові потоки для цієї одиниці.

Для визначення прогнозованих продажів прогнозування грошових потоків базується на фінансових бюджетах, затверджених вищими керівниками, та цінах третіх сторін. Оцінки, прийняті в наведених вище припущеннях, виконуються керівництвом з оцінки майбутніх тенденцій бізнесу на основі як зовнішніх, так і внутрішніх джерел інформації.

Строк корисного використання основних засобів. Оцінка строків корисного використання об'єктів основних засобів вимагає від керівництва застосування професійних суджень, які базуються на досвіді роботи з аналогічними активами. Під час визначення строків корисного використання активів керівництво враховує умови очікуваного використання активу, його моральний знос, фізичний знос та умови, в яких буде експлуатуватися такий актив. Зміна будь-якої з цих умов або оцінок може у результаті призвести до коригування майбутніх норм амортизації. Зміна очікуваних строків корисного використання обліковується перспективно.

Станом на 01 січня 2018 року в результаті оцінки справедливої вартості основних засобів, проведеної професійними незалежними оцінювачами, строки корисного використання основних засобів підприємств Групи були переглянуті.

Станом на 31 грудня 2018 року строки корисного використання основних засобів не змінювались.

Ризики, пов'язані з вимогами податкового та іншого законодавства. Українське законодавство щодо оподаткування та здійснення господарської діяльності, включаючи контроль за валютними та митними операціями, продовжує розвиватися. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх інтерпретація залежить від точки зору місцевих, обласних і центральних органів державної влади та інших органів державного управління. Нерідко точки зору різних органів на певне питання відрізняються. Керівництво вважає, що Підприємства Групи дотримувались всіх нормативних положень, і всі передбачені законодавством податки та відрахування були сплачені або нараховані. Водночас, існує ризик того, що операції й інтерпретації, що не були поставлені під сумнів у минулому, можуть бути поставлені під сумнів державними органами в майбутньому, хоча цей ризик значно зменшується з плином часу. Неможливо визначити суму непред'явлених позовів, що можуть бути пред'явлені, якщо такі взагалі існують, або імовірність будь-якого несприятливого результату.

Податковий Кодекс України не регулює питання погашення податкових зобов'язань або стягнення податкового боргу з суб'єктів господарювання, на яких поширюються судові процедури, визначені Законом України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом", що діяв до 21 жовтня 2019 року.

4. ВИКОРИСТАННЯ ІСТОТНИХ СУДЖЕНЬ, ОЦІНОК ТА ПРИПУЩЕНЬ (продовження)

Група проводить операції з пов'язаними сторонами. Існує можливість того, що зі зміною тлумачення податкового законодавства в Україні та підходу податкових органів відповідно до нового Податкового кодексу такі операції можуть бути оскаржені у майбутньому. Наслідки оскарження таких операцій неможливо спрогнозувати, проте, на думку керівництва, вони будуть незначними.

Знецінення запасів. Запаси відображаються за нижчою з собівартості або чистої вартості реалізації. Оцінюючи чисту вартість реалізації своїх запасів, керівництво базує свої оцінки на різних припущеннях, включаючи поточні ринкові ціни. На кожну звітну дату Група оцінює свої запаси на предмет надлишкової кількості та застарілості та, за потреби, відображає резерв знецінення запасів для застарілих та запасів, що повільно рухаються. Це нарахування вимагає припущень, пов'язаних із майбутнім використанням запасів. Ці припущення базуються на «старінні» запасів та прогнозованому попиті. Будь-які зміни в оцінках можуть вплинути на розмір резервів на запаси, які можуть знадобитися.

Класифікація інвестиційної нерухомості. Певна нерухомість надається в оренду іншим підприємствам з метою забезпечення оптимальної виробничої кооперації зі створення продукту для кінцевого споживача, а не з метою отримання орендних платежів. У разі коли доходи від такої виробничої кооперації значно перевищують надходження від орендних платежів, відповідна нерухомість вважається нерухомістю, зайнятою власником, а не інвестиційною нерухомістю.

Забезпечення. Оцінка резервів, таких як обтяжливі контракти, гарантійні витрати, заходи з реструктуризації та судові розгляди, базується на найкращих наявних оцінках. Обтяжливі контракти визначаються шляхом моніторингу виконання контракту та основних показників виконання. Відповідні оцінки витрат за контрактом вимагають суттєвого судження щодо досягнень продуктивності, включаючи оцінки щодо гарантійних ремонтів. Залежно від розміру та характеру контрактів Групи та відповідних програм, ступінь припущень, суджень та оцінок у цих процесах моніторингу може відрізнятися.

Група робить оцінки та забезпечує по програмах витрати, пов'язані з визначеними в технічних питаннях обслуговування, для яких були визначені рішення, і для яких пов'язані витрати можуть бути надійно оцінені з урахуванням останніх фактів та обставин. Група несе договірну відповідальність за ремонт або заміну дефектних деталей, але не за будь-які інші збитки, прямі, непрямі, випадкові чи наслідкові (включаючи втрату доходу, прибутку чи використання). Однак, з огляду на загальні комерційні відносини, можуть відбуватися коригування договору, і вони повинні розглядатися в кожному конкретному випадку.

Оцінки та судження можуть змінюватися на основі нової інформації в міру укладення контрактів та виконання відповідних програм. Крім того, складні процеси проектування та виробництва у промисловості Групи вимагають складних інтеграцій та координації по ланцюгу поставок, включаючи постійну оцінку тверджень постачальників, що може додатково вплинути на результат цих процесів моніторингу.

Зобов'язання за пенсійними планами. Група розрахувала зобов'язання за пенсійними планами по підприємствах групи станом на 01 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року, використовуючи ставку дисконтування від 13,5% до 14,4%, розрахункове збільшення заробітної плати на 6% -58 %% на рік та коефіцієнт плинності кадрів 3% -8%. Розрахунок чутливості наведено в примітці 17.

Власність державного підприємства. Право власності на основні засоби та незавершене будівництво, що є частиною ОПК та які Група використовує у своїй господарській діяльності, належить державі. Згідно з частиною 3 статті 73 Господарського кодексу України, майно державного унітарного підприємства перебуває у державній власності і закріплюється за таким підприємством на праві господарського відання чи праві оперативного управління.

Таким чином, майно юридично залишається у власності держави. Проте, по суті, відносини між Групою та органом державної влади, до сфери управління якого входить Група, передбачають право використання відповідних об'єктів протягом необмеженого часу (до їх повної амортизації, зносу або руйнування) та отримання економічних вигід від користування активами. З огляду на це Група визнала ці об'єкти основних засобів та незавершеного будівництва у своїй фінансовій звітності.

4. ВИКОРИСТАННЯ ІСТОТНИХ СУДЖЕНЬ, ОЦІНОК ТА ПРИПУЩЕНЬ (продовження)

Зменшення корисності торгової дебіторської та іншої заборгованості. Керівництво оцінює вірогідність повернення торгової дебіторської та іншої заборгованості на основі аналізу окремих рахунків. Фактори, які беруться до уваги, включають аналіз за термінами погашення торгової та іншої дебіторської заборгованості у порівнянні із платіжною історією та кредитними умовами, наданими клієнтам, та доступну ринкову інформацію щодо здатності контрагента здійснити оплату. У випадку якщо фактичні суми повернень виявляться меншими за оцінки керівництва, підприємство Групи змушено буде відобразити додаткові витрати на покриття збитків від зменшення корисності.

Визнання відстроченого податкового активу. Відстрочені податкові активи відображаються у тій мірі, в якій вірогідна реалізація відповідної податкової вигоди. Під час визначення майбутнього оподатковуваного прибутку та суми податкових вигід, які вірогідно отримати у майбутньому, керівництво робить професійні судження та застосовує оцінки на основі історичного оподатковуваного прибутку та очікувань щодо майбутніх доходів, які, як передбачається, будуть достатніми за відповідних обставин.

5. СТАНДАРТИ ТА ТЛУМАЧЕННЯ ВИПУЩЕНІ, АЛЕ ЯКІ НЕ НАБРАЛИ ЧИННОСТІ

На дату затвердження цієї фінансової звітності, Група не застосовувала жоден з наведених нових або переглянутих стандартів які були випущені, але ще не вступили в силу:

- МСФЗ 17 «Договори страхування» (набуває чинності для річних облікових періодів, які починаються на або після 1 січня 2021 року).
- МСФЗ 10 та МСБО 28 (поправки) – Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором (вступають у силу для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати).
- Поправки до МСФЗ 3 – Визначення бізнесу (вступають у силу для угод придбання з початку річного звітного періоду, який починається з 1 січня 2020 року або після цієї дати).
- Поправки до МСБО 1 та МСБО 8 – Визначення суттєвості (вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати).
- Поправки до МСФЗ 9, МСБО 39 та МСФЗ 7 – Реформа базової процентної ставки (вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати).
- Зміни Концептуальної основи фінансової звітності (поправки, які фактично є оновленнями, вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати).
- Поправки до МСБО 1 – Подання фінансової звітності: класифікація зобов'язань на поточні і довгострокові (вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- Поправки до МСФЗ 3 Об'єднання бізнесу: Оновлення посилань на Концептуальні основи; МСБО 16 Основні засоби: надходження від продажу продукції до дати введення в експлуатацію; МСБО 37 Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи: Обтяжливі контракти - Вартість виконання договору, а також щорічні вдосконалення МСФЗ (зазначені поправки вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- Поправки до МСФЗ 16 Оренда - Облік поступок з оренди, пов'язаних з пандемією COVID-19 (поправки, вступають у силу з 1 червня 2020 року, для забезпечення надання полегшення застосування, в разі потреби, орендарі можуть негайно застосувати поправку до будь-якої фінансової звітності - проміжної або річної – яка же не була затверджена до випуску).

Керівництво не очікує, що прийняття до застосування Стандартів, перелічених вище буде мати істотний вплив на фінансову звітність Групи у майбутніх періодах.

6. ЗАЛИШКИ ЗА ОПЕРАЦІЯМИ ТА ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

Пов'язаними вважаються сторони, якщо вони знаходяться під спільним контролем або одна з яких має можливість контролювати або значною мірою впливати на операційні та фінансові рішення іншої сторони. При розгляді питання, чи є сторони пов'язаними сторонами, до уваги береться зміст взаємовідносин сторін, а не лише їх юридична форма.

Кінцевою контролюючою стороною для Групи є Уряд України, відповідно усі підприємства, що контролюються Урядом визнаються як пов'язані сторони, що знаходяться під спільним контролем. Інші пов'язані сторони також включають центральні органи державної влади, включаючи Кабінет Міністрів України, міністерства промисловості, судові органи, підприємства, що перебувають у державній власності, та суб'єкти господарювання, що перебувають під спільним контролем уряду або мають значний вплив на нього.

Пов'язані сторони можуть проводити операції, які не проводились би між сторонами, що не є пов'язаними. Умови таких операцій можуть відрізнятися від умов операцій між сторонами, що не є пов'язаними.

Інформація про істотні обсяги та залишки за операціями із пов'язаними сторонами станом на і за рік, який закінчився 31 грудня 2018 представлена у таблицях нижче.

	Підприємства під спільним контролем держави	Інші пов'язані сторони
Торгова та інша дебіторська заборгованість:		
- Торгова дебіторська заборгованість	1 530	876
- Передплати видані та інші оборотні активи	559	21
Грошові кошти та їх еквіваленти	5 431	2 930
Позики	4 771	665
Торгова кредиторська заборгованість	133	-
Аванси отримані та інші короткострокові зобов'язання	743	5 632

Статті доходів і витрат та інші операції із пов'язаними сторонами за 2018 рік були такими:

	Підприємства під спільним контролем держави	Інші пов'язані сторони
Дохід від реалізації	1 380	8 801
Фінансові витрати	(579)	-
Фінансові доходи	173	9
Частка у результатах асоційованих та спільних підприємств після оподаткування		

6. ЗАЛИШКИ ЗА ОПЕРАЦІЯМИ ТА ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

(продовження)

Інформація про істотні обсяги та залишки за операціями із пов'язаними сторонами станом на 1 за рік, який закінчився 01 січня 2018 представлена у таблицях нижче.

	Підприємства під спільним контролем держави	Інші пов'язані сторони
Торгова та інша дебіторська заборгованість:		
- Торгова дебіторська заборгованість	705	417
- Передплати видані та інші оборотні активи	525	93
Грошові кошти та їх еквіваленти	6 705	25
Позики	4 590	701
Торгова кредиторська заборгованість	129	5
Аванси отримані та інші короткострокові зобов'язання	233	3 848

Протягом 2018 року закупки товарів, робіт, послуг від пов'язаних сторін склали 86 млн грн.

Операції із пов'язаними сторонами визнавалися на підставі умов, узгоджених у відповідних контрактах. Умови за контрактами за договорами за державним замовленням є регульовані законодавством, в інших випадках здійснюються на ринкових умовах.

Непогашені гарантії, які випущені Урядом України розкриті у примітці 15.

У 2018 році винагорода ключового управлінського персоналу, що складалася лише з таких короткострокових виплат працівникам, як заробітна плата та відповідні податки, становила 7 мільйонів гривень.

7. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

Інформація про рух балансової вартості нематеріальних активів була представлена таким чином

	Права користування природними ресурсами	Права користування майном	Права на об'єкти промислов ої власності	Авторське право та суміжні з ним права	Інші нематеріальні активи	Всього
Первісна вартість на 1 січня 2018 р.	10	30	56	73	172	341
Накопичена амортизація	(2)	(25)	(3)	(12)	(75)	(117)
Балансова вартість на 1 січня 2018 р.	8	5	53	61	97	224
Надходження	-	-	1	73	176	250
Переведення до іншої категорії	-	-	-	-	-	-
Вибуття	-	-	-	-	(2)	(2)
Амортизаційні відрахування	(0)	(3)	(2)	(22)	(79)	(106)
Інше	-	-	-	-	-	-
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	8	2	52	112	192	366
Первісна вартість на 31 грудня 2018 р.	10	30	57	146	346	589
Накопичена амортизація	(2)	(28)	(5)	(34)	(154)	(223)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	8	2	52	112	192	366

8. ОСНОВНІ ЗАСОБИ

Інформація про рух балансової вартості основних засобів була представлена таким чином:

	Земля у володінні	Будівлі	Виробниче та інше обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Аванси і незавершене будівництво	Всього
Первісна вартість на 1 січня 2018 р.	2	16 018	10 375	2 618	2 150	935	32 098
Накопичений знос	-	(7 337)	(6 413)	(211)	(1 297)	-	(15 258)
Балансова вартість на 1 січня 2018 р.	2	8 681	3 962	2 407	853	935	16 840
Надходження	-	179	450	89	235	880	1 833
Переведення до іншої категорії	-	(22)	-	-	-	(405)	(427)
Вибуття	-	(31)	(44)	(18)	(25)	(234)	(352)
Дооцінка основних засобів	-	37	-	-	-	-	37
Інше-первісна вартість	-	(1)	-	-	-	-	(0)
Амортизаційні відрахування	-	(504)	(677)	(220)	(245)	-	(1 646)
Вибуття амортизації	-	8	30	13	19	-	70
Інше - амортизація	-	18	-	-	(6)	-	12
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	2	8 365	3 721	2 271	831	1 176	16 366
Первісна вартість на 31 грудня 2018 р.	2	16 180	10 781	2 689	2 382	1 176	33 210
Накопичений знос	-	(7 815)	(7 060)	(418)	(1 551)	-	(16 844)

8. ОСНОВНІ ЗАСОБИ (продовження)

Переоцінка. Основні засоби були переоцінені незалежним оцінювачем станом на 01 січня 2018 року відповідно до МСФЗ як частина переходу МСФЗ для значних підприємств. Ефект від переоцінки був визнаний станом на 01 січня 2018 року як збільшення нерозподіленого прибутку та балансової вартості. Основні засоби Групи оцінюються за справедливою вартістю на кінець звітного періоду на основі ієрархії справедливої вартості власного капіталу 2 (вхідні дані активу не підлягають контролю).

Основні засоби в заставі. Основні засоби станом на 01 січня та 31 грудня 2018 року виступали в якості застави за зобов'язаннями перед третіми сторонами (Примітка 15).

9. ІНШІ НЕОБОРОТНІ АКТИВИ

	31 грудня 2018	01 грудня 2018
Інвестиційна нерухомість	а) 456	446
Довгострокові депозити	426	23
Забезпечення під банківські гарантії	154	167
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	46	29
Фінансові інструменти	34	34
Довгострокові запаси	10	9
Оренда нерухомого майна	20	3
Інші необоротні активи	341	38
	1 487	749

а) Інформація про рух балансової вартості інвестиційної нерухомості була представлена таким чином:

	2018
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 1 січня	446
Надходження	26
Вибуття	(1)
Інше	(15)
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 31 грудня	456

10. ІНВЕСТИЦІЇ В АСОЦІЙОВАНІ ТА СПІЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВ

Інвестиції Групи в асоційовані та спільні підприємства були представлені наступним чином:

	31 грудня 2018	01 січня 2018
Інвестиції в асоційовані підприємства	58	58
Інвестиції у спільні підприємства	9	37
Всього	67	95

10. ІНВЕСТИЦІЇ В АСОЦІЙОВАНІ ТА СПІЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВ (продовження)

На 01 січня та 31 грудня 2018 року інформація про асоційовані та спільні підприємства Групи наведена нижче:

Назва компанії	Основна діяльність	Місце реєстрації та провадження господарської діяльності	Частка участі в % (% прав голосу, якщо відрізняється)	1 січня 2018 р.	Частка в сукупному (збитку)/до ході	Дивіденди, отримані від асоційован ого підприємств	31 грудня 2018 р."
Маяк-Вестдом ТОВ	виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації	Україна	35%	44	-	-	44
Ruslan International Limited	фрахт авіатранспорту	Великобританія	49%	37	-	- (29)	8
Маяк-Інвікта ТОВ	друкування іншої продукції	Україна	16%	7	-	-	7
Точмаш ТОВ	загальні механічні операції	Україна	100%	2	-	-	2
АРТЕМ ТД ТОВ	кування, пресування, штампування, профілювання; порошкова металургія	Україна	93%	1	-	-	1
Світязь ТОВ		Україна	51%	4	-	-	4
Antonov Antonov Logistics	авіаційні перевезення	Німеччина	51%	-	-	-	0
Salis GmbH			інше	-	1	-	1
Інші				-	-	-	-
Total				95	1	(29)	67

11. ЗАПАСИ

	31 грудня 2018	01 січня 2018
Сировина	7 313	6 763
Незавершене виробництво	12 546	10 605
Готова продукція - за первісною вартістю	1 939	2 954
Товари для перепродажу	774	292
Інші	7	5
Всього	22 579	20 619
Резерв під знецінення	(1 019)	(872)
Всього	21 560	19 747

У 2018 році списання запасів склало 25 мільйонів гривень, було включено до складу інших операційних витрат.

Станом на 31 грудня 2018 року запаси були передані в заставу під позики на суму 1 718 млн. грн., станом на 1 січня 2018 р. – 1 939 млн. грн. (Примітка 15).

За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року первісна вартість запасів, визнана в собівартості реалізації, становила 5 937 млн. грн.

12. ТОРГОВА ТА ІНША ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

	31 грудня 2018	01 січня 2018
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	3 202	2 816
Дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін	2 411	1 123
Інша дебіторська заборгованість	83	129
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки дебіторської заборгованості за основною діяльністю	(105)	(101)
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки дебіторської заборгованості від пов'язаних сторін	(19)	(19)
Всього торгова дебіторська заборгованість	5 572	3 948
Передплати постачальникам за матеріали, роботи та послуги	4 507	3 850
Передплати постачальникам за матеріали, роботи та послуги пов'язаним сторонам	386	362
ПДВ до відшкодування	944	992
Передплати за податками, крім податку на прибуток	11	103
Інші оборотні активи	2 339	2 278
Мінус: резерв знецінення	(685)	(729)
Всього передоплати та інші оборотні активи	7 502	6 856

Аналіз загальної суми дебіторської заборгованості за валютами здійснюється наступним чином:

Валюта	31 грудня 2018	01 січня 2018
UAH	1 086	1 433
USD	30	23
Інші валюти	-	21
Всього	1 116	1 477

Далі наводиться аналіз кредитної якості фінансової дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості:

12. ТОРГОВА ТА ІНША ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ (продовження)

Торгова дебіторська заборгованість:

Непрострочена і незнецінена заборгованість:	31 грудня 2018	01 січня 2018
Всього непрострочена і незнецінена заборгованість	2 231	830
Прострочена заборгованість:		
- До 30 днів	3 328	3 104
- Від 30 до 90 днів	-	-
- Від 90 до 180 днів	-	-
- Від 180 до 360 днів	-	-
- Більше 360 днів	13	14
Всього прострочена заборгованість	3 341	3 118
Мінус резерв знецінення	(124)	(120)
Очікувані кредитні збитки	-	-
Всього торгова дебіторська заборгованість	5 572	3 948

Протягом 2018 року у резерві на знецінення дебіторської заборгованості за основними видами діяльності та іншої дебіторської заборгованості відбулися такі зміни:

	2018
Резерв знецінення станом на 01 Січня 2018 року	(120)
Нараховано протягом року	(110)
Списано за рік	141
Інший рух	(35)
Резерв знецінення станом на 31 Грудня 2018 року	(124)

На основі аналізу фінансового стану контрагента та змін національних чи регіональних економічних умов, що впливають на контрагента, Група вважає, що всі суми заборгованості, резерв яких не створений, можуть бути отримані.

Залишки за операціями з пов'язаними сторонами розкриваються в примітці 6.

13. ГРОШІ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

	31 грудня 2018	01 січня 2018
Грошові кошти на банківських рахунках (грн)	1 793	2 633
Грошові кошти на банківських рахунках (дол)	2 324	2 236
Грошові кошти на банківських рахунках (євро)	449	427
Грошові кошти на банківських рахунках (інше)	28	46
Строкові депозити (грн)	409	967
Строкові депозити (дол)	353	749
Строкові депозити (євро)	23	10
Інше	16	66
Грошові кошти, обмежені у використанні	3 384	51
Всього	8 779	7 185

Грошові кошти обмежені у використанні представлені грошовими коштами на рахунках у Державному казначействі та фінансуванням від Міністерства оборони України.

Аналіз за кредитною якістю залишків на банківських рахунках на основі рейтингу фінансової установи, де зберігаються суми, є наступним:

	31 грудня 2018	01 січня 2018
Рейтинг Moody's:	-	-
Рейтинг ВЗ	8 779	7 185
Без рейтингу	-	-
Total	8 779	7 185

Кошти на банківських рахунках та строкові депозити не є простроченими або знеціненими.

14. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ**Статутні капітали ДК «Укроборонпром» та підприємств-учасників Концерну**

Станом на 31 грудня 2018 року та 1 січня 2018 року номінальна вартість зареєстрованого, випущеного і повністю сплаченого статутного капіталу ДК «Укроборонпром» становила 211 мільйонів гривень.

Статутний капітал формується за рахунок коштів державного бюджету, майна учасників Концерну та інших джерел, не заборонених законодавством.

Комбінований капітал підприємств-учасників представлений сумами статутних капіталів підприємств-учасників концерну зменшений на суму інвестицій, які були здійснені ДК «Укроборонпром» в підприємства.

Розподіл прибутку

Прибуток кожного звітного періоду, що доступний для розподілу власникам, визначається на основі даних окремої фінансової звітності Компанії, підготовленої згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) або ПСБО. Відповідно до українського законодавства, розмір дивідендів обмежується розміром чистого прибутку звітного періоду або розміром будь-яких інших резервів, які підлягають розподілу, але не більше суми нерозподіленого прибутку, розрахованого за даними окремої фінансової звітності, підготовленої згідно із МСФЗ.

Відповідно до закону України «Про управління об'єктами державної власності» № 185-V від 21 вересня 2006 р. підприємства, де держава виступає власником, зобов'язані розподілити принаймні 30% чистого прибутку у вигляді дивідендів до Державного бюджету України до 1 травня року наступного за звітним.

Комбіновані компанії сплатили 1 404 тисяч гривень як частку прибутку, що підлягає сплаті до державного бюджету України протягом 2018 року.

Неконтрольована частка участі

Компанія -учасник	Неконтрольована частка участі, %	31 грудня 2018	01 січня 2018
АТ "УкрНДІАТ"	49,9986%	41	42
ВАТ "Меридіан" ім. С.П. Корольова	49,9999%	277	276
ДАХК "АРТЕМ"	49%	32	33
Всього неконтрольована частка участі		350	351

15. ПОЗИКИ

	31 грудня 2018	01 січня 2018
Довгострокові		
Банківські та інші кредити	737	1 090
Облігації	367	408
Зобов'язання з фінансового лізингу	19	8
Всього довгострокової частини	1 123	1 506

	31 грудня 2018	01 січня 2018
Короткострокові		
Банківські та інші кредити	7 045	6 949
Облігації	71	71
Зобов'язання з фінансового лізингу	6	0
Всього короткострокової частини	7 122	7 020

15. ПОЗИКИ (продовження)

У 2009 році компанія – учасник Харківське державне авіаційне виробниче підприємство (ХДАВП) здійснила первісне розміщення облігацій на внутрішньому ринку з метою рефінансування банківського кредиту та залучення коштів під виробництво літаків відповідно до «Інвестиційного проекту ХДАВП», затвердженого Міністерством Економіки України; номінальна вартість облігацій склала 1 620 мільйонів гривень. Облігації були випущені під державні гарантії з кінцевим терміном погашення у 2014-2015 рр.

Заборгованість перед Державним Бюджетом виникла у результаті виконання гарантії Міністерства Фінансів України для погашення заборгованості за облігаціями на суму 2 138 мільйонів гривень. Початкова номінальна вартість облігацій складала 1 620 мільйонів гривень, включаючи 1 237 мільйонів гривень за облігаціями класу А,В,С, D, E, F з відсотковою ставкою 11% річних та 383 мільйонів гривень за облігаціями G з відсотковою ставкою 16,5% річних.

У 2006 році ХДАВП залучило кредит від американського банку State Street Bank на суму 5,5 млн.євро на 3 роки під 8,35% річних. У результаті неможливості погашення кредиту, в тому числі за рахунок випущених облігацій (як описано вище) та судового розгляду, Міжнародний арбітражний суд Лондона присудив сплатити на користь банку 7,7 млн. євро та додаткове нарахування відсотків у розмірі 1,49 тис.євро за кожен день прострочки виконання рішення суду з 11.02.2012. Підприємство не визнало суми додаткових витрат за кредитом.

Державне підприємство «Антонов» як законний правонаступник Державного підприємства «Київський авіаційний завод «Авіант» визнало зобов'язання за реструктуризованим боргом за облігаціями у сумі 706 мільйонів гривень після приєднання у 2009 році. Відповідно до Договору про реструктуризацію боргу укладеному з Міністерством Фінансів України у 2017 році заборгованість обліковується за амортизованою вартістю з періодом погашення до 2026 року. Борг сплачується рівними частинами у сумі 70 мільйонів гривень на рік.

У 2013-2014 рр. підприємства Групи залучили кредити від російського АТ "Сбербанк" терміном залучення від 4 до 5 років на загальну суму 2 500 млн.грн. На дату підписання звітності дані кредити не обслуговуються та є простроченими, зокрема:

- ДАХК «Артем» залучило від АТ «Сбербанк»: у 2014 році 7,9 млн.долл США на 4 роки під 12% річних та у 2013 році 12,8 млн. грн. на 4 роки під 21% річних. На дату підписання звітності пеня за прострочення основного боргу та за прострочення сплати відсотків за користування кредитом складає 216 млн.грн..
-
- ДП НВКГ "Зоря - Машпроект" залучило від АТ «Сбербанк» у 2014 році 80 млн.долл.США строком на 5 років під 4% річних. На дату підписання звітності пеня за прострочення основного боргу та за прострочення сплати відсотків за користування кредитом складає 712 млн.грн. та 42 млн.грн. відповідно.

15. ПОЗИКИ (продовження)

Інформація щодо середньозваженої процентної ставки за позиками представлена наступним чином:

	Відсоткова ставка	31 грудня 2018	Відсоткова ставка	01 січня 2018
Фіксована ставка	35,00%	5	35,00%	5
Фіксована ставка	23,92%	56	24,74%	90
Фіксована ставка	22,00%	26	22,00%	26
Фіксована ставка	19,04%	1 304	19,05%	1 157
Фіксована ставка	16,50%	-	16,50%	-
Фіксована ставка	12,91%	408	12,57%	575
Фіксована ставка	11,00%	-	11,00%	-
Фіксована ставка	10,50%	779	10,33%	3 347
Фіксована ставка	9,00%	2 509	9,00%	15
Фіксована ставка	7,50%	236	8,90%	327
Ефективна ставка	6,50%	438	6,50%	478
Фіксована ставка	4,00%	2 203	4,00%	2 242
Фіксована ставка	0,10%	100	0,10%	100
Фіксована ставка	0,00%	156	0,00%	156
Всього запозичень (за викл. зобов'язань з фінансового лізингу)		8 220		8 518

Позики Групи представлені в наступних валютах:

	31 грудня 2018	01 січня 2018
- гривнях	2 184	2 089
- євро	887	1 103
- доларах США	5 173	5 334
- інше	1	-
Всього	8 245	8 526

Група не хеджує свої зобов'язання в іноземній валюті.

Балансова вартість позикових коштів приблизно дорівнює їх справедливій вартості станом на 31 грудня 2018 року та 01 січня 2018 року.

Усі позики Групи були забезпечені станом на 31 грудня 2018 року та 01 січня 2018 року. Позики Групи були забезпечені такими заставами:

	31 грудня 2018	01 січня 2018
Надходження від майбутніх продажів	7 310	5 171
Основні засоби	19	19
Запаси	1 718	1 939
Грошові кошти	3	11
Всього	9 050	7 140

Станом на звітні дати позики Групи були гарантовані державою у таких розмірах:

	31 грудня 2018	01 січня 2018
Гарантії, надані Урядом України	1 246	1 097
Всього	1 246	1 097

Керівництво Групи не очікує будь-якого додаткового відтоку активів, пов'язаного з борговим фінансуванням, за винятком суми основного боргу та виплати відсотків..

16. ЗМІНИ В ЗОБОВ'ЯЗАННЯХ ПОВ'ЯЗАНИХ З ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

У наведеній нижче таблиці детально описані зміни в зобов'язаннях Групи, що виникають внаслідок фінансової діяльності, включаючи як грошові, так і негрошові зміни. Зобов'язання, пов'язані з фінансовою діяльністю, - це зобов'язання, щодо яких грошові потоки були майбутніми грошовими потоками, класифікованими у грошових потоках Групи як грошові потоки від фінансової діяльності.

	1 січня 2018	Чистий рух коштів у результаті фінансової діяльності	Негрошові операції	Інші зміни заборгованості	Коригування на курсову різницю	31 грудня 2018
Банківські та інші кредити	8 039	60	(127)	(92)	(98)	7 782
Облігації	479	(71)	30	-	-	438
Зобов'язання з фінансового лізингу	8	-	17	-	-	25
Інші	-	-	-	-	-	-
Всього	8 526	(11)	(80)	(92)	(98)	8 245

(а) Безготівкові операції включають заміну кредитора, амортизацію фінансових зобов'язань.

17. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Зміни в резервах за роки, що закінчились 31 грудня 2018 року та 01 січня 2018 року, були такими:

	Забезпечення під судові позови	Забезпечення за виплатами працівникам	Забезпечення під гарантійні зобов'язання	Забезпечення за довгостроковими контрактами	Забезпечення за договорами комісії	Забезпечення матеріального заохочення	Зобов'язання з пенсійного забезпечення	Інші забезпечення	Всього
<i>Довгострокові</i>	-	104	321	365	-	27	583	41	1 441
<i>Короткострокові</i>	-	426	416	161	19	424	8	65	1 519
Балансова вартість на 1 січня 2018 р.	-	530	737	526	19	451	591	106	2 960
Збільшення резерву, віднесені на прибуток чи збиток	64	872	422	147	232	462	(15)	129	2 313
Сторно невикористаних сум	-	(17)	(124)	(7)	-	(0)	-	-	(148)
Використано або сплачено протягом року	(18)	(621)	(217)	(268)	(247)	(428)	(17)	(67)	(1 883)
Зміни в оцінках	-	(9)	-	-	-	-	(14)	8	(15)
Інше	-	-	-	-	-	-	-	(3)	(3)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	46	755	818	398	4	485	545	173	3 224
<i>Довгострокові</i>	-	129	376	301	-	36	536	31	1 409
<i>Короткострокові</i>	46	626	442	97	4	449	9	142	1 815

17. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (продовження)**Забезпечення під судові позови**

Група бере участь у ряді судових процесів як позивач, так і відповідач. Резерв під судові процеси являє собою оцінку керівництвом ймовірного відтоку ресурсів Групи внаслідок несприятливого результату судових та арбітражних процедур.

Забезпечення за виплатами працівникам

Забезпечення включає майбутні витрати на виплату відпусток і створюється для відшкодування наступних (майбутніх) операційних видатків. Забезпечення створюється тільки для оплати щорічних відпусток, додаткових відпусток по догляду за дітьми та інших передбачуваних відпусток відповідно до законодавства. До забезпечення на виплату відпусток включається сума єдиного соціального внеску, яка буде нараховуватися на суму відпускних працівників.

Забезпечення під гарантійні зобов'язання

Створюються за методом відсотку від суми доходу від реалізації або від обсягу реалізації товарів в грошовому виразі. Розмір відсотка встановлюється виходячи з фактичних даних про витрати на гарантійне обслуговування за звітний період (або усереднений відсоток за декілька звітних періодів). Розмір відсотка, що застосовується підприємствами групи становить 1-5%.

Забезпечення за довгостроковими контрактами

Сума забезпечення під обтяжливі контракти визначається за наступною формулою, що дорівнює сумі неминучих витрат на виконання зобов'язань за контрактом, що перевищують економічні вигоди, які очікується отримати за ним

Забезпечення за договорами комісії

Забезпечення під агентські угоди створюється на суму комісійної винагороди та запланованих витрат, які підлягають відшкодуванню комітентом комісіонеру відповідно до положень кожного окремого договору комісії.

Забезпечення матеріального заохочення

Включає забезпечення на винагороди за підсумками роботи за рік та винагороди за виконання експортних контрактів, в тому числі за замовленнями. Забезпечення на виплату винагороди за виконання експортних контрактів, в тому числі за замовленнями, створюється для виплат працівникам за виконання експортних контрактів, за якими сума авансів отриманих не покриває величину видатків на виплату заробітної плати.

Зобов'язання за пенсійним забезпеченням

Компанії групи мають певні зобов'язання перед працівниками відповідно до умов колективних договорів та вимог поточного законодавства.

Довгострокові та поточні зобов'язання з пенсійного забезпечення працівників включають виплати при виході на пенсію та післяпенсійні забезпечувальні програми.

Зміни у визначених пенсійних зобов'язаннях протягом року представлені наступним чином:

	2018
Залишок на 1 січня	591
Актарні (вигоди)/збитки, визнані у складі інших сукупних доходів	(68)
Процентні витрати за планом	77
Вартість поточних послуг	24
Сплачені винагороди	(79)
Залишок на 31 грудня	545

17. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (продовження)

Основні актуарні припущення представлені наступним чином:

	31 грудня 2018	01 січня 2018
Номінальна ставка дисконтування, %	13.5%-14.43%	12.8%-13.4%
Номінальна ставка збільшення заробітної плати, %	6%-58%	10%-20%
Довгострокова ставка інфляції, %	-10%-9.8%	11.10%
Коефіцієнт плинності кадрів, %	3%-8%	3%-8%

18. ІНШІ ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Інші довгострокові зобов'язання були представлені наступним чином:

	31 грудня 2018	1 січня 2018
Пільга з податку на прибуток	214	211
Інші кошти цільового фінансування і цільових надходжень	640	399
Зобов'язання за договорами цесії	-	16
Інші довгострокові зобов'язання	50	15
Всього	904	641

Пільги з податку на прибуток та інше цільове фінансування представлені наступним чином:

	31 грудня 2018	1 січня 2018
Довгострокові гранти та субсидії	854	610
Короткострокові гранти та субсидії	57	23
Всього	911	633

Інші кошти цільового фінансування і цільових надходжень включають суми, визнані від безоплатно отриманих активів, у вигляді необоротних активів отриманих для виконання державних цільових програм реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення

Зміни у пільгах були наступними:

	2018
Пільги та цільове фінансування на 1 січня	633
Нові субсидії отримані	563
Використано протягом звітного періоду	(285)
Пільги та цільове фінансування на 31 грудня	911

Підприємства групи користуються податковими пільгами з податку на прибуток. Відповідно до п. 41 підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" ПКУ тимчасово, до 1 січня 2025 року, звільняється від оподаткування прибуток підприємств - суб'єктів літакобудування, що підпадають під дію норм статті 2 Закону України "Про розвиток літакобудівної промисловості", а саме відповідають хоча б двом критеріям наведеним нижче:

а) здійснюють розробку авіаційної техніки та авіаційних двигунів, виробництво авіаційної техніки та авіаційних двигунів, ремонт авіаційної техніки та авіаційних двигунів;

б) виконують державне або оборонне замовлення на розробку авіаційної техніки та авіаційних двигунів, виробництво авіаційної техніки та авіаційних двигунів, ремонт авіаційної техніки та авіаційних двигунів;

в) забезпечують виконання Україною міжнародних зобов'язань з реалізації міжнародних контрактів з розробки авіаційної техніки та авіаційних двигунів, постачання авіаційної техніки та авіаційних двигунів, виробництва авіаційної техніки та авіаційних двигунів, ремонту авіаційної техніки та авіаційних двигунів.

Вивільнені кошти (суми податку, що не сплачуються до бюджету та залишаються в розпорядженні платника податку) використовуються на науково-дослідні та дослідницько-конструкторські роботи з літакобудування, створення чи переоснащення матеріально-технічної бази, збільшення обсягу виробництва, запровадження новітніх технологій. Використання таких коштів має бути пов'язане з діяльністю платника податку, прибуток від якої звільняється від оподаткування. Порядок контролю за використанням вивільнених коштів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

На звітні дати підприємства Групи відповідали критеріям, визначним законодавством щодо використання пільги з податку на прибуток.

19. ТОРГОВА ТА ІНША КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Торгова кредиторська заборгованість Групи представлена наступним чином:

	31 Грудня 2018	1 Січня 2018
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	5 875	4 808
Кредиторська заборгованість перед пов'язаними сторонами	133	135
Всього	6 008	4 943

Торгова кредиторська заборгованість являє собою незабезпечені фінансові зобов'язання. Відповідно до звичайної ділової практики в Україні, торгова заборгованість, як правило, погашається протягом 60 днів після визнання.

Отримані аванси та інші поточні зобов'язання представлені наступним чином:

	31 Грудня 2018	1 Січня 2018
Аванси отримані	7 593	8 837
Аванси отримані від пов'язаних сторін	6 345	4 046
Частка прибутку до сплати у державний бюджет	773	518
Податки до сплати, крім податку на прибуток	1 051	743
Заробітна плата та відповідні соціальні нарахування до сплати	1 352	1 175
Зобов'язання, визнані за судовими позовами	-	-
Інші короткострокові зобов'язання	5 428	4 951
Всього	22 542	20 270

Аналіз кредиторської заборгованості за основною діяльністю в розрізі валют представлений наступним чином:

Валюта	31 Грудня 2018	1 Січня 2018
UAH	1 589	1 349
USD	2 644	2 312
EUR	277	150
Інші валюти	2	2
Всього	4 512	3 813

Балансова вартість торгової та іншої кредиторської заборгованості приблизно дорівнює її справедливій вартості станом на 31 грудня 2018 року та 01 січня 2018 року.

Баланси по операціях з пов'язаними сторонами відображені в Примітці 6.

20. ДОХІД ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ЗА КАТЕГОРІЯМИ

Дохід від реалізації основних видів продукції чи послуг представлений наступним чином:

	2018
Дохід від реалізації товарів	12 689
Дохід від надання послуг	11 622
Дохід від послуг з ремонту та обслуговування	8 568
Комісійні (агентські) збори	189
Інші доходи	193
Всього	33 261

Баланси по операціях з пов'язаними сторонами відображені в Примітці 7.

Доходи від реалізації за видами:

	2018
Повітряні перевезення	8 900
Послуги з ремонту та обслуговування	7 583
Точна керована зброя та боєприпаси	4 716
Броньована техніка	3 540
Авіаційне обладнання	2 160
Експортери	1 821
Радіолокаційна система, радіоблабднання та спеціалізоване виробництво приладів	1 968
Морська техніка	1 108
Розробка технічної документації	594
Інші товари	560
Інший дохід	311
Всього	33 261

У 2018 році у Групі було п'ять контрагентів, дохід від продажів яких становив 45% від загального доходу.

21. СОБІВАРТІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗА ЕЛЕМЕНТАМИ

	2018
Витрати на сировину та основні матеріали	5 937
Витрати на персонал та відповідні соціальні нарахування	4 715
Послуги сторонніх організацій	4 227
Загальновиробничі витрати	3 829
Вартість придбаних товарів (експорт)	628
Знос та амортизація	590
Витрати на електроенергію	285
Гарантійні зобов'язання	275
Витрати на паливо	275
Витрати на відрядження	183
Витрати на ремонт та обслуговування	159
Інші витрати включені до собівартості	647
Всього	21 750

22. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ

	2018
Витрати на оплату праці та соціальне забезпечення	1 937
Податки та збори	125
Знос та амортизація	115
Утримання основних фондів	113
Банківські послуги	95
Професійні послуги	82
Відрядження	73
Комунальні платежі	60
Витрати на охорону	44
Інше	287
Всього	2 931

23. ВИТРАТИ НА ЗБУТ

	2018
Послуги сторонніх організацій	940
Інші витрати в межах договорів комісії	343
Витрати на оплату праці та соціальне забезпечення	281
Витрати на гарантійний ремонт	280
Участь у виставках	112
Доставка продукції	80
Відрядження	44
Інше	154
Всього	2 234

24. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ

	2018
Відшкодування раніше списаних активів	907
Списання кредиторської заборгованості	348
Пільги по податку на прибуток	247
Отримані штрафи, пені та неустойки	181
Дохід від реалізації запасів	174
Зміни у забезпеченнях за судовими справами та інших забезпеченнях	157
Дохід від списання невикористаних забезпечень	151
Дохід від оренди	146
Списання заборгованості	143
Роялті	52
Дохід від безоплатно одержаних активів	50
Інше	437
Всього	2 993

25. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ

	2018
Витрати на дослідження і розробки	1 316
Соціальні виплати	434
Витрати на утримання об'єктів соціальної інфраструктури	348
Штрафи та пені	337
Витрати на оплату праці та соціальне забезпечення	195
Забезпечення майбутніх виплат та платежів	157
Собівартість реалізації виробничих запасів	144
Відрахування до резерву сумнівних боргів	128
Компенсаційні витрати	99
Знецінення незавершеного виробництва без руху	90
Знос та амортизація	75
Податки та збори	54
Втрати від знецінення запасів	48
Інше	674
Всього	4 099

26. ФІНАНСОВІ ДОХОДИ

	2018
Відсотки за депозитами та банківськими рахунками	246
Дохід від дисконтування фінансових інструментів	97
Відсотки одержані від фінансових інвестицій	12
Інше	4
Всього	358

27. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ

	2018
Процентні витрати	632
Амортизація дисконту	130
Актурні розрахунки	86
Інше	24
Всього	872

28. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Витрати з податку на прибуток представлені наступним чином:

	2018
Поточний податок	1 139
Відстрочений податок	(205)
Витрати/(кредит) з податку на прибуток за рік	934

28. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК (продовження)

Звірка очікуваних та фактичних витрат з податку на прибуток представлена наступним чином:

	2018
Прибуток/(збиток) до оподаткування	4 906
Теоретичні податкові витрати [кредит] за передбаченою законом ставкою 18%:	883
Податковий вплив статей, які не враховуються для цілей оподаткування:	
- Витрати, які не враховуються для цілей оподаткування	163
- Доходи, які не оподатковуються	(112)
Зміна у сумі невизнаного відстроченого податкового активу	
Витрати/(кредит) з податку на прибуток за рік	934

Різниця між податковим законодавством України та вимогами МСФО призводить до виникнення тимчасових податкових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань представлених у фінансовій звітності та їх податковою базою. Податковий ефект від змін у цих тимчасових різницях був визначений на основі оцінки менеджменту строків погашення кредитів або ж належності цих різниць до витрат у податковій декларації за ставкою 18%:

Кожна з компаній Групи є відокремленим платником податку на прибуток, тому відстрочені податкові зобов'язання та відстрочені податкові активи представлені на індивідуальній основі. Відстрочені податкові зобов'язання та активи представлені у комбінованому звіті про фінансовий стан після відповідних вирахувань наступним чином:

	31 грудня 2018	1 січня 2018
Відстрочені податкові активи	69	73
Відстрочені податкові зобов'язання	(1 057)	(1 273)
Чистий відстрочений податковий актив/(зобов'язання)	(988)	(1 200)

Чисті відстрочені податкові зобов'язання станом на 31 грудня 2018 та 1 січня 2018 року були представлені наступним чином:

	1 січня 2018 р.	Віднесено/ (кредитовано) на прибуток чи збиток	Віднесено/ (кредитовано) безпосередньо на капітал	31 грудня 2018 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/(збільшують) суму оподаткування				
Основні засоби	(1 792)	196	11	(1 585)
Забезпечення	373	40		413
Запаси	7	3		10
Інше	212	(24)	(14)	174
Чистий відстрочений податковий актив/(зобов'язання)	(1 200)	215	(3)	(988)

Податкові збитки та поточні податкові активи різних компаній у межах Групи не можуть бути зараховані проти поточних податкових зобов'язань та оподатковуваного прибутку інших компаній Групи, і відповідно податок може нараховуватися навіть у випадку комбінованого податкового збитку. Відповідно взаємозалік відстрочених податкових активів і зобов'язань здійснюється лише у випадку їх належності до одного й того ж платника податку – юридичної особи.

29. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ

Контрактні зобов'язання капітального характеру. Станом на 31 грудня 2018 року сума контрактних зобов'язань становила 315 мільйонів гривень (на 01 січня 2018 року- 54 мільйони гривень).

Судові позови. Під час звичайної діяльності Група періодично отримує претензії. На основі власних оцінок, керівництво вважає, що Група не зазнає матеріального збитку внаслідок судових процесів, що перевищує резерви, створені у цій сукупній фінансовій звітності.

Група бере участь у судових процесах з банками Російської Федерації щодо врегулювання банківських позик. Керівництво компанії не очікує будь-якого додаткового відтоку активів, пов'язаного з борговим фінансуванням, за винятком сум основного боргу та виплати відсотків.

Зобов'язання НКТ. Як зазначено у Примітці 1, Група припинила визнавати зобов'язання, що виникли внаслідок їх діяльності на території тимчасово окупованих АР Крим та окремих районів Донецької та Луганської областей. За зобов'язаннями визначеного характеру у майбутньому можливі звернення щодо стягнення заборгованості, але керівництво оцінює ймовірність настання таких подій достатньо незначною та віддаленою.

Податкове законодавство. Податкове законодавство України, яке є чинним або по суті набуло чинності станом на кінець звітного періоду, припускає можливість різних тлумачень при застосуванні до операцій та діяльності Групи. У зв'язку з цим, податкові позиції, визначені керівництвом, та офіційна документація, що обґрунтовує податкові позиції, можуть бути оскаржені податковими органами. Українське податкове адміністрування поступово посилюється, у тому числі підвищується ризик перевірок операцій, які не мають чіткої фінансово-господарської мети або виконані за участю контрагентів, які не дотримуються вимог податкового законодавства. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після року, в якому було прийнято рішення про проведення перевірки. За певних обставин перевірка може охоплювати більш тривалі періоди.

Українське законодавство з трансфертного ціноутворення у більшості аспектів відповідає міжнародним принципам трансфертного ціноутворення, розробленим Організацією Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР), з деякими особливостями. Законодавство дозволяє податковим органам здійснювати донарахування за контрольованими операціями (операціями між пов'язаними сторонами та деякими операціями з непов'язаними сторонами), якщо ці операції проводяться не на ринкових умовах. Керівництво запровадило процедури внутрішнього контролю для забезпечення дотримання вимог цього законодавства у сфері трансфертного ціноутворення.

Податкові зобов'язання за контрольованими операціями визначаються на основі фактичної ціни угоди. Існує вірогідність того, що по мірі подальшого розвитку практики застосування правил трансфертного ціноутворення ці ціни можуть бути оскаржені. Наслідки цього не можуть бути оцінені з достатнім ступенем надійності, проте вони можуть бути суттєвими для фінансового стану та/або діяльності Групи.

Оскільки податкове законодавство України не містить чітких інструкцій щодо деяких податкових питань, Компанія час від часу застосовує тлумачення таких питань, що призводить до зменшення загальної податкової ставки по Групі. Хоча керівництво наразі вважає, що прийняті Групою податкові позиції та тлумачення обґрунтовані, існує ризик того, що у разі оскарження цих податкових позицій та тлумачень відповідними органами може знадобитися відтік ресурсів. Наслідки цього не можуть бути оцінені з достатнім ступенем надійності, проте вони можуть бути суттєвими для фінансового стану та діяльності Групи в цілому.

30. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ

Протягом своєї діяльності Група стикається з численними фінансовими ризиками: ринковий ризик (включаючи валютний ризик, ризик процентної ставки справедливої вартості, ризик руху грошових потоків та цінний ризик), кредитний ризик та ризик ліквідності. Загальна програма управління ризиками в Групі враховує непередбачуваність фінансових ризиків і спрямована на мінімізацію потенційного негативного впливу цих ризиків на фінансові результати Групи. Група не використовує похідні фінансові інструменти для захисту своїх ризиків

Керівництво Групи управляє ризиками на основі загальних принципів управління ризиками, а також політики, яка охоплює такі аспекти, як валютний ризик, кредитний ризик та інвестування в надлишкову ліквідність.

Валютний ризик

Операційний валютний ризик пов'язаний з грошовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті і, відповідно, із загальною нестабільністю на валютних ринках. Ризик виникає у зв'язку із запозиченнями Групи та її покупками у валютах, які відрізняються від її функціональної валюти. Ціни реалізації більшості послуг Групи відображаються в доларах США, отже, зміцнення долара США позитивно вплине на прибутковість та рух грошових коштів від операційної діяльності.

Станом на 31 грудня 2018 року фінансові зобов'язання Групи, деноміновані в доларах США, перевищили її фінансові активи в цій валюті на 3 мільйони гривень (порівняно з 3 мільйонами гривень станом на 01 січня 2018 року).

У наведеній нижче таблиці наводиться аналіз залежності прибутку та збитків від обґрунтовано можливих змін курсів валют станом на кінець звітного періоду, причому всі інші фактори залишаються незмінними:

	31 Грудня 2018	01 Січня 2018
	Вплив на прибуток/збиток після оподаткування	Вплив на прибуток/збиток після оподаткування
Посилення курсу USD на 10%	(420 285)	(354 253)
Послаблення курсу USD на 10%	420 285	354 253
Посилення курсу EUR на 10%	(47 925)	(60 052)
Послаблення курсу EUR на 10%	47 925	60 052
Посилення курсу інших валют на 10%	1 762	6 284
Послаблення курсу інших валют на 10%	(1 762)	(6 284)

Кредитний ризик

Група бере на себе кредитний ризик, що виникає, коли друга сторона договору не виконує в повному обсязі свої зобов'язання після погашення. Кредитний ризик виникає внаслідок продажу Групи продуктами на умовах кредитування та інших операцій з контрагентами, що породжують фінансові активи. Фінансові активи, які потенційно можуть вплинути на кредитний ризик Групи, включають в основному грошові кошти, основну та іншу дебіторську заборгованість та видані позики.

Максимальна сума кредитного ризику для Групи наведена нижче за категоріями активів:

	31 Грудня 2018	01 Січня 2018
Інші необоротні активи (Примітка 9)	1 487	749
Торгова дебіторська заборгованість (Примітка 12)	5 572	3 948
Гроші та їх еквіваленти (Примітка 13)	8 779	7 185
Всього максимальний вплив кредитного ризику на баланс	15 838	11 882

30. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ (продовження)

Група запровадила процедури, що забезпечують продаж товарів та послуг клієнтам з відповідною кредитною історією. Аналіз та моніторинг кредитних ризиків проводяться окремо для кожного конкретного клієнта.

Керівництво Групи перевіряє непогашену дебіторську заборгованість за строками погашення та згодом контролює прострочені залишки. Отже, керівництво вважає за доцільне розрахувати дані про термін погашення та іншу інформацію про кредитний ризик, як показано в Примітці 12.

Концентрація кредитного ризику

Станом на 31 грудня 2018 року дебіторська заборгованість за основну діяльність та інша дебіторська заборгованість Групи включає борги від п'яти компаній на суму 5 547 мільйони гривень (станом на 01 січня 2018 року – 3 966 мільйони гривень) (Примітка 12). Протягом звітних періодів кредитні ліміти не були перевищені. Керівництво не очікує збитків від невиконання цим контрагентом своїх зобов'язань.

Ризик ліквідності

Ймовірність управління ризиком ліквідності передбачає наявність достатніх грошових коштів та інвестицій для перепродажу, а також наявність достатніх фінансових ресурсів за рахунок використання позикових коштів. Завдяки динамічному характеру основної діяльності Групи, керівництво прагне досягти гнучкості фінансування шляхом надання відкритих кредитних ліній.

У наведеній нижче таблиці наведено фінансові зобов'язання Групи за залишковими датами погашення, зазначеними в угодах, з дати закінчення звітного періоду. Суми в таблиці - це недисконтовані грошові потоки за операціями (ці суми не відповідають сумам запозичень та кредиторської заборгованості з основної та іншої кредиторської заборгованості у зведеному звіті про фінансовий стан). Заборгованість за 12 місяців відображається за їх балансовою вартістю, оскільки ефект дисконтування незначний.

Станом на 31 Грудня 2018:

	Менше 1 року	Від 1 до 5 років	Всього
Зобов'язання			
Позики	7 910	1 121	9 031
Торгова кредиторська заборгованість	6 007	-	6 007
Інші фінансові зобов'язання	8 603	1	8 604
Всього	22 520	1 122	23 642

Станом на 01 Січня 2018:

	Менше 1 року	Від 1 до 5 років	Всього
Зобов'язання			
Позики	7 421	1 716	9 137
Торгова кредиторська заборгованість	4 943	-	4 943
Інші фінансові зобов'язання	7 386	-	7 386
Всього	19 750	1 716	21 466

Якщо сума до сплати не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, що існували на звітну дату. Платежі в іноземній валюті перераховуються за курсом НБУ на звітну дату.

Ризик процентної ставки

Група схильна до ризику коливань переважаючих рівнів ринкових процентних ставок щодо її фінансового стану та грошових потоків. Процентна маржа може збільшитися в результаті таких змін, але може також зменшитися або спричинити збитки у разі несподіваних змін. Група не має офіційної політики та процедур управління процентним ризиком, оскільки керівництво вважає цей ризик незначним для діяльності Групи.

30. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ (продовження)

Процентні зобов'язання Групи розкриті в Примітці 15. На кінець звітного періоду Група не мала жодних процентних зобов'язань та фінансових зобов'язань зі змінною процентною ставкою.

Ринковий ризик

Група бере на себе ринкові ризики. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями в іноземній валюті, процентними активами та зобов'язаннями, які сильно залежать від загальних та специфічних ринкових змін.

31. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ

Завданням Групи в управлінні капіталом є забезпечення подальшої роботи як постійно діючої Групи для отримання прибутку власникам та вигоди для інших власників, а також підтримка оптимальної структури капіталу для зменшення його вартості.

Група розраховує капітал як суму власних коштів та загальної суми позикових коштів (включаючи поточні та довгострокові) за мінусом грошових коштів та їх еквівалентів. Станом на 31 грудня 2018 року капітал Групи становив 20 451 мільйонів гривень (порівняно з 19 756 мільйонами гривень станом на 01 січня 2018 року). Основним джерелом ліквідності Групи є грошові кошти, отримані від основної діяльності.

32. ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ

Справедлива вартість - це сума, на яку фінансовий інструмент може бути обмінений для поточної операції між двома непов'язаними сторонами, за винятком випадків примусового продажу чи ліквідації. Найкращим доказом справедливої вартості є ціна фінансового інструменту, що котирується на ринку. Орієнтовна справедлива вартість фінансових інструментів була визначена Групою, використовуючи наявну ринкову інформацію, якщо така є, та відповідні методи оцінки. Однак для інтерпретації ринкових даних з метою визначення оціночної справедливої вартості потрібні професійні судження. Україна демонструє ознаки ринку, що розвивається, а економічні умови продовжують обмежувати рівень активності фінансових ринків. Ринкові котирування можуть бути застарілими або відображати операції продажу за низькою ціною, тому вони можуть не відображати справедливую вартість фінансових інструментів. Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів керівництво використовувало всю наявну ринкову інформацію.

Фінансові активи, що відображаються за амортизованою вартістю. Справедливою вартістю інструментів з плаваючою процентною ставкою, як правило, є їх балансова вартість. Орієнтовна справедлива вартість інструментів із фіксованою процентною ставкою базується на прогнозованих майбутніх грошових потоках, дисконтованих із використанням поточних процентних ставок для нових інструментів з подібним кредитним ризиком та залишковим строком погашення. Ставки дисконтування залежать від кредитного ризику контрагента. Балансова вартість дебіторської заборгованості за основною діяльністю приблизно дорівнює її справедливій вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти відображаються за амортизованою вартістю, яка приблизно відповідає їх справедливій вартості.

На 31 грудня 2018 року та 01 січня 2018 року всі фінансові активи та зобов'язання Групи оцінюються за амортизованою вартістю. Усі активи та зобов'язання Групи, щодо яких розкривається справедлива вартість, відносяться до рівня 2 в ієрархії справедливої вартості. Для їх оцінки використовується метод обліку за поточною вартістю.

33. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

У зв'язку з нещодавнім та швидким розвитком спалаху коронавірусу (COVID-19) багато країн вимагають від суб'єктів господарювання обмеження або призупинення ділових операцій, а також вживають обмеження та заходи з карантину. Такі заходи значно вплинули на діяльність підприємств різних секторів економіки в Україні та світі.

Починаючи з березня 2020 року, державними органами України здійснюються заходи щодо запобігання поширенню на території України коронавірусу, зокрема, з 12 березня 2020 року до 24 квітня 2020 року на всій території України встановлено карантин. Залежно від подальшого розвитку подій, пов'язаних з пандемією, обмежувальні заходи можуть бути скасовані або продовжені.

У своїх оцінках та судженнях при складанні цієї фінансової звітності керівництво Групи враховує всю наявну інформацію про природу та терміни спалаху вірусу. Керівництво Групи вважає, що зазначені події, пов'язані з поширенням коронавірусу та відповідними заходами для його запобігання, свідчать про умови, що виникли після звітного періоду, та не вимагають коригування активів, капіталу чи зобов'язань Групи в цій консолідованій фінансовій звітності. Такі події матимуть вплив на діяльність Групи після звітної дати. Оскільки поширення коронавірусу продовжується, на даному етапі керівництво Групи не може визначити фінансовий ефект впливу від зазначених подій. Керівництво Групи стежить за станом розвитку поточної ситуації та вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків, наскільки це можливо.

Виплата та нарахування дивідендів та частини чистого прибутку

У 2019 році було виплачено власнику як частина чистого прибутку та дивіденди 650 млн.грн., нараховано за 2019 рік 810 млн.грн., за 9 місяців 2020 року нараховано 535 млн. грн., сплачено – за відповідний період 671 млн.грн.

Структурні зміни

У 2020 році ДК «Укроборонпром» розробив стратегію реформ, що включає корпоратизацію, ліквідацію материнської компанії та створення відповідних холдингів, постійний аудит бізнес-процесів, створення провідного агентства з досліджень та розвитку, впровадження засобів захисту технологій. Виконання реформи підлягає цілому ряду законодавчих змін.

Реструктуризація заборгованості за борговими зобов'язаннями

Після звітної дати протягом 2019-2020 рр. підприємства Групи уклали нових кредитів на загальну суму 508 млн.грн., з них:

- У 2019 році укладено кредитів деномінованих у гривні на суму 275 мл.грн. під процентні ставки 19-35% річних та у долл.США на суму 3 млн.долл. під 8,5-10,5% річних. Усі кредити є поточними – залучені на строк до одного року.
- У 2020 році укладено кредитів деномінованих у гривні на суму 105 млн.грн. під процентні ставки 17,5-19,1% річних та у долл.США на суму 2 млн.долл під 9% річних. Усі кредити є поточними – залучені на строк до одного року.

В основному нові кредити забезпечені майновими правами за надходженнями від майбутніх продажів.

В той же час у підприємств Групи станом на дату затвердження цієї фінансової звітності є прострочені кредити, які проходять процес перегляду умов з кредиторами (Примітка 15).

33. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ (продовження)

Повернення ряду банківських кредитів, у тому числі отриманих від банків-резидентів країни-агресора, здійснюється у судовому порядку; на дату затвердження цієї звітності судові розгляди тривають. За простроченим валютним кредитом, отриманим підприємством-учасником у 2006 році від міжнародного банку, Міжнародний арбітражний суд Лондона присудив сплатити на користь банку 7,7 млн. євро, а також додатково нараховуються відсотки у розмірі 1,49 тис.євро за кожен день прострочки виконання рішення суду з 11.02.2012 (станом на дату затвердження звітності заборгованість за відсотками складає 945 тис.євро).

Призначення нового Генерального директора

Протягом 2019 року було змінено керівництво ДК «Укроборонпром» та 30 серпня 2019 року призначений новий Генеральний директор А.Абромавичус, який пробув на посаді до жовтня 2020 року. 06 жовтня 2020 року Виконуючим обов'язки Генерального директора призначений І.Фоменко. Указом Президента №532/2020 від 3 грудня 2020 року Юрій Гусєв був призначений на посаду Генерального директора ДК «Укроборонпром».

Затвердження попередньої комбінованої фінансової звітності

Ця попередня комбінована фінансова звітність затверджена до випуску 29 грудня 2020 року.